

НАРАТИВНИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ КУЛТУРНОГ ЦЕНТРА БЕОГРАДА У 2024. ГОДИНИ

фебруар, 2025.

Годину 2024. у раду Културног центра Београда обележили су 60. Октобарси салон и књижевни фестивал посвећен Францу Кафки - *Кафка сада*. Реализована је прва ауторска радијска емисија РПКЦБ у сарадњи са радио Апаратом и посебна пажња усмерена на развијање програма који укључују младе ауторе и публику. Дворана Културног центра Београда у сарадњи са биоскопима из Суботице и Шапца од септембра месеца имплементира пројекат *Teen Kino* намењен младој публици уз подршку *Europa Cinemas* и програма *Collaborate to Innovate*. А књижевни фестивал је био добар тематски оквир и за покретање едиције за младе, *Сам(а) свој покрет*, у којој је издата прва књига под називом *Прашина, балегар и Кристина*, инспирисана Кафкиним причама. Београдски излог је реализовао још један пројекат посвећен београдским и земунским фасадама. Културни центар Београда реализовао је прву радијску емисију РПКЦБ у сарадњи са радио Апаратом.

Планирани програми су у највећој мери реализовани и њихов број је као и протеклих година око 300.

Поједине изложбе су одложене за 2025. годину због 60. Октобарског салона.

Укупна посета на свим програмима током године је задовољавајућа и приметан је нешто већи број публике старосне доби између 20 и 40 година.

Током 2024. године за филмске програме у Дворани Културног центра Београда продато је 31.225 улазница што је за 20 одсто више него 2023. године.

Донацијама, средствима одобреним на конкурсима Министарства културе, која се последњих година драстично смањују, сопственим средствима и поверењем које смо изградили са сарадницима, надомешћујемо недостатке у буџету.

Садржај

Ликовни програм

Изложбе

Награда Лазар Трифуновић

Колекција „Октобарски салон“

Међународна сарадња

Градске манифестације 60.Октобарски салон

Програми архитектуре

Књижевно-трибински програм и издавачка делатност

Музички програм

Филмски програм – Дворана Културног центра Београда

Едукативни програм

Односи с јавношћу

Београдски излог

ЛИКОВНИ ПРОГРАМ

Уредница ликовног програма: Светлана Петровић, кустоси Сенка Ристивојевић и Владимир Бјеличић

Изложбе у 4 галеријска простора / и ван простора КЦБ – **укупно 28**

25 изложби + 3 ван простора КЦБ (Кастиљон, Дубровник, Загреб)

	ТЕРМИНИ	ЛИКОВНА ГАЛЕРИЈА	ГАЛЕРИЈА АРТГЕТ Програм уметничког директора Михе Цолнер (првих 5 изложби)	ГАЛЕРИЈА PODROOM	ФИЛМСКА ГАЛЕРИЈА	<u>ДРУГИ ПРОСТОРИ И ПРОГРАМИ</u>
1.	25. 1 – 24.2 (нерадни дани 15 и 16 фебруар)	Критичари су изабрали кустоскиња Симона Огњановић, <i>Ефемерне конфесије</i>	Сенка Тривунац, Сара Пантовић – <i>Баналности свакодневнице</i>	Археологија отпора: Коректив за будућност Кураторка: Ива Ковач	Поставка посвећена 60 годишњици рада ДКЦБ и награди Европа Синема	Павиљон на Цветном тргу Милош Томић – до 1.4.2024.
2.	7. 3 –6.4.	Ана Вујановић	Ана Жежељ, Марија Мандић – <i>Интимни дневник</i>	ИнФЛУенца 3		21-22 Светски дан(и) поезије – <i>Једни о другима</i> 27.3 – 5.5. Кастиљон Шпанија Катарина Петровић (изложба)
3.	18.4 –18.5. (Први мај – 1. и 2 мај па Ускрс 3-6. мај)	Никола Марковић	Роберт Марин (Словенија), Немања Кнежевић – <i>Реални свет је тамо негде</i>	Деана Петровић		11.5 – 15. 5 – Фестивал К.Кафка100 16.5. – 23.6. Кинематографије отпора - Милица Ракић, МСУ Загреб(изложба) 25.5. – 3.6. Иза мора – Синиша Илић и радови из колекције ОС, галерија Флора, Дубровник
4.	30.5 - 29.6.	БИНА	Давор Коњикушић (Хрватска), Оља Матвеев (Русија) – <i>О антропоцену</i>	James Newit – Haven (Уточиште)		26.6 – 7.7. <u>Фестивал оргуља</u>
5.	4. 7- 10.8.	Никола Мацура	Дарије Петковић (Хрватска), Неја Томшић (Словенија), Владимир Живојиновић – <i>О историји</i>	<i>The Rotten Smell is You</i> међународна групна изложба, кустоскиња: Јелисавета Рапајић		
6.	29.8 – 28.9.	Александрија Ајдуковић	Александар Костић, кустоскиња Весна Даниловић (сезона 2022)	Доплгенгер		1.-10.11. <u>Фестивал чембала</u>

7.	20.10 – 1.12.	60. Октобарски салон <i>Траг, кустоска концепција: Добрила Денегри, Лоренцо Балби</i>	60. Октобарски салон <i>Нада је дисциплина, кустоска концепција: Лина Џуверовић, Ана Кнежевић, Емилиа Епштајн</i>	60. Октобарски салон <i>Естетике сусрета, кустоска концепција: Маја Коларић, Матју Лелиевр</i>	60. Октобарски салон Павиљон на Цеетном тргу Челси Универрзитет у Лондону Музеј савремене уметности у Лиону
8.	12.12.- 23.12	Међународна изложба кратких филмова уметника – <i>Artists's Film International</i>	Међународна изложба кратких филмова уметника – <i>Artists's Film International</i>	Међународна изложба кратких филмова уметника – <i>Artists's Film International</i>	

Издајамо из активности у ликовном програму:

На иницијативу ликовне редакције, КЦБ је био **ко-издвач** друге по реду уметничко/путописна књиге уметнице Иване Ивковић, *Калифорнија и Аризона* у сарадњи са издавачком кућом *dsbooks* из Базела. Поред редовног годишњег музичког и књижевно-трибинског програма, који се најчешће реализују у галерији Артгет, одржани су и **једнодневни догађаји** *pop-up* изложба и панел-дискусија „Уметност и НФТ“ у организацији ICT Hub-a, а која је део суперкластер *одличан5програма* „Web3 — нови пословни модел у свету уметности“, потом соло плесни перформанс Софи Боке (Sophie Bocquet) „Дарија“ у оквиру Фестивала сола, у организацији Института за уметничку игру.

У галерији *Podroom* реализовано је неколико **перформативних, извођачких програма** *Правићемо нешто о рату, роду и слободи, зваће се: Шта би рекла Челси мени* и звучни перфроманс *Америга Родригеза*.

Галерија *Podroom* је била први пут и званични простор Битеф фестивала у којем је играна горепоменућа предства.

Кроз едукативне и програме **визуелена уметност и млади** реализују се бројни видео записи изложби (пре свега кроз сарадњу са Вишом струковном школом за ликовну, примењену уметност и дизајн) који се могу погледати *online* на *youtube* каналу или на сајту Културног центра Београда.

Кустоска вођења кроз све три изложбе једном до два оут месечно.

Ликовна галерија

Укупно: 7 изложби, 19 програма + 60. Октобарски салон + Artists Film International

- публиковани су двојезични (срп/енг) каталози за све изложбе обима 16 до 20 страна за самосталне изложбе и 89 страна за изложбу *Критичари су изабрали*.

► **Критичари су изабрали – Четвртак**

Ауторка концепције: Симона Огњановић, добитница Награде „Лазар Трифуновић“ за 2019.

Ефемерне конфесије (чланови и чланице): Владимир Бјеличић, Зоја Боровчанин, Андреј Острошки, Зое Гудовић, Марија Булубцић, Илија Милошевић.

Дрег колектив Ефемерне Конфесије „наступа“ у Ликовној галерији Културног центра Београда у оквиру своје прве самосталне „дрег изложбе“ под називом *Четвртак*. Концепт и структура изложбе настали су као резултат једногодишњег заједничког рада у којем су учествовали чланице и чланови колектива Марија Балубџић, Владимир Бјеличић, Зоја Боровчанин, Зое Гудовић, Илија Милошевић и Андреј Острошки, као и кустоскиња Симона Огњановић. Сходно договору који је успостављен одмах на почетку процеса, непрестано је долазило до „инверзија“ свих улога и позиција, што је омогућило да ова изложба у великој мери буде „аутокурирана“. Како би представили изузетно специфичну форму извођачке праксе коју развијају од 2015. године, чланице и чланови колектива циљано су се упустили у системско промишљање свог досадашњег рада, истовремено тражећи начине да перформативно искуство музичко-сценског дрег извођења преведу у изложбени формат. То је наравно подразумевало упуштање у процес активног стварања, односно изумевања другачијег (дрег) језика, што је најзад укључивало и својеврсни уметнички експеримент. Тим трагом, материјални трагови перформанса попут фотографских, звучних и видео записа или различитих реквизита и артефаката потпуно су рефункционализовани и уграђени у нове уметничке форме (видео, колаж, просторно-звучна инсталација).

★ *Изложба је посвећена шармантној и талентованој Ксенији Латиновић, без које колектив Ефемерне Конфесије никада неће бити исти.*

Пратећи програм:

субота, 27. јануар, у 18 сати - вођење кроз изложбу и разговор са учесницима

четвртак, 8. фебруар, у 19 сати - перформанс, трупа оцвалих будала у потрази за критиком

субота, 24. фебруар, у 13 сати - Вођење кроз изложбу

► *Botanica Futura, Botanica Nova* – Ана Вујовић

...Ана Вујовић гради врт будућности, и нове облике постојања, где природни и вештачки елементи долазе у невероватно близак однос, у ком није сасвим извесно која страна покушава да надвлада и интегрише коју. Однос пластике и природе стоји у заводљивој игри акумулације, преклапања, наизменичног поништавања и прихватања и међусобне апсорпције, а Ана га вешто одводи у апсолутни екстрем у ком претпоставља будућност у којој је пластика постала интегративни део земље. Растопљена гума је пронашла свој пут кроз корен биљака, увукла се у сваку пору и сада заједно са њима расте, силиконске интерполације мењају структуру дрвета и замењују његове елементе, синтетика цвета из шупљина напрслих грана, а борбене, самоникле, лековите биљке остале су без ваздуха, заробљене у немогућности да испуне своју примарну функцију... (из текста Т. Јеремић)

Пратећи програм

четвртак, 14. март, у 19 сати

четвртак, 28. март, у 18 сати - 3/3 - кустоси КЦБ Сенка Ристивојевић и Владимир Бјеличић воде кроз сва три галеријска простора у присуству уметница/уметника.

субота, 16.3, у 13 сати - вођење кроз изложбу и разговор са уметницом и Јованом Јеремић, ауторком текста у каталогу

уторак, 19. март, у 18 сати - Ка симбиозу - циклус разговора о екологији

субота, 23.3 у 15 сати- радионица за младе, води визуелна уметница Бојана Лукић

► *Упутство за употребу*, Никола Марковић

Пошто се, као уметник, темом анализе нимало једноставних структура, механизма и(ли) узрока корпорацијских (манипулативних) моћи бави годинама уназад — Никола Марковић овај пут фокусирао се на непосредне последице које моћ оставља на људе. Циклус радова *Упутство за употребу* у фокус ставља

питања из домена (з)гаженог достојанства — како личног (радничког) тако и колективног, па и националног. Настојањем да лоцира, спецификује и објасни околности које су условиле, унеколико и одредиле, природу и карактер његовог приступа — у видео раду „(Не)званична верзија“ Марковић за сведоке узима исказе радника/радница...

Проговарајући о проблемима за које сви мање-више знамо — као најдрастичнији пример дехуманизације Марковић узима „препоруку“ која постоји код једног броја страних „инвеститора“ да радници, како не би губили драгоцену време за производњу честим одласцима у тоалет, почну да носе пелене за одрасле! ... Марковић је брендирао ексклузивни модел радничке пелене за одрасле *Prol et*. Пелене су дизајниране у *unisex* варијанти, с приложеним упутством за употребу у ситуацији „Док радник/ца може да стоји“ као и верзији „Кад радник/ца не може више да стоји“, штампаним, уз српски, и на кинеском, корејском, руском, италијанском, турском и немачком — као службеним језицима земаља из којих долазе страни „инвеститори“.

Пратећи програм

субота, 20.4, у 13 сати - Вођење кроз изложбу и разговор са уметником

Четвртак, 25. април, 18.00 - кустоси КЦБ Сенка Ристивојевић и Владимир Бјеличић воде кроз сва три галеријска простора у присуству уметница/уметника.

Субота, 11. мај, у 13 сати - Кроз изложбу води Небојша Миленковић, историчар уметности и аутор текста у каталогу изложбе

К. Кафка, сада • МедијаМорфозе (једнодневни догађај)

Субота, 18. мај, 20.00 - На позив уредница ликовног и књижевно-трибинског програма КЦБ, Ана Симиција, Катарина Гујаничић, Марија Тополац, Никола Павковић, Сташа Николиш (ФЛУ), Ана Петровић и Ивана Рајић (ФПУ) учествују у фестивалском програму виртуелном изложбом реализованом у форми кратког филма *МедијаМорфозе* у продукцији КЦБ.

► Бина – Београдска интернационална недеља архитектуре (више у одељку Програми архитектуре)

► Бомбофон, Никола Мацура

Описујући своју уметничку праксу као друштвено ангажовану, Никола Мацура истиче да већина његових радова има и специфичну врсту утилитарне вредности. У последњем пројекту „Од буке до звука“, он користи метод *upcycling*-а: проналажења и преузимања оружја и других реквизита са војног отпада у Темерину, и њиховог уметничког преобликовања у својеврсне музичке инструменте, попут бомбофона – дувачког инструмента направљеног од пројектила/граната за ручни бацач М57. Употребна вредност тих уметничких објеката огледа се у могућности да се на њима изводе музички перформанси у сарадњи са професионалним музичарима и „Зарђалим оркестром“, како га Мацура назива. Таквим уметничким поступком, отвара се низ могућих проблемских оквира за анализу односа између утилитарности уметности и њене друштвене, симболичке или пак естетске функције.

Пратећи програм

Уторак, 9. јул - 18.30 Разговор и музички перформанс

Учествују чланови оркестра Зарђали оркестар и композитор Љубомир Јовановић

20.00 Музички перформанс: Зарђали оркестар, Плато испред Културног центра Београда

Четвртак, 25. јул у 19 сати- Вођење кроз изложбу и разговор: Дуња Бркић, историчарка уметности и Никола Мацура

► *Интеграција у три фазе*, Александрија Ајдуковић

Изложба Александрије Ајдуковић *Интеграција у три фазе* припремана је последње две године након што се, заједно са својом породицом, преселила у околину Београда. Тај период обележен је настојањима да открије нове могућности и предности окружења у којем се нашла. Могло би се рећи да је нова средина по свему различита у односу на њен дотадашњи живот у урбаном окружењу, да је пуна рецидива прошлости, који се препознају у наслеђеним навикама, начину живота, затим, у кецељама, марамама, бициклима, ниским кућама, двориштима, штриклама на зидовима, широким сукњама и шареним кошуљама, што све гради ауру хетеротопијског, издвојеног у односу на савремени живот.

С друге стране, сваки од поменутих рецидива истовремено укључује лејер савременог, актуелног, тако да су Бановци у филму, фотографијама, у искуству и оку Александрије Ајдуковић поприште тих зачудних, невероватних преплитања која се одвијају на дневном нивоу у различитим регистрима. Назив изложбе, међутим, сугерише, не само интеграцију у нову средину и специфичну заједницу, већ и интегрисање, повезивање и сучељавање старог, новог, савременог, модерног, традиционалног, урбаног, руралног, прошлости, садашњости и различитих временских слојева који се све време преплићу.

Пратећи програм:

Четвртак, 12. септембар, 18.00 - 3/3 - кустоси КЦБ Сенка Ристивојевић и Владимир Бјеличић воде кроз сва три галеријска простора у присуству уметница/уметника

Субота, 21. септембар, 15 сати - Радионица за децу, води: Бојана Лукић, визуелна уметница

Уторак, 24. септембар у 18 сати - Авантура прилагођавања, предавање Дубравке Радусиновић, психолошкиње

► **60. Октобарски салон** (селекција Лоренцо Балби и Добрила Денегри) **20.10- 1.12.2024.** ([више у одељку 60. Октобарски салон](#))

► **Artists Film International – *Солідарност*** -Међународна изложба филмова уметника ([више у одељку Међународна сарадња – Међународни филм уметника](#))

Галерија Артгет

- Укупно: 7 изложби, 14 програма + 60. Октобарски салон + Artists Film International

Годишњи програм дефинисао је уметнички директор Миха Цолнер у виду дијалога двоје и више уметница и уметника из Србије, Хрватске и Словеније. Приликом селекције ауторки и аутора радио је у сарадњи са Јаном Глигоријевић, а приказ различитих уметничких пракси на пољу савремене фотографије у ширем регионалном контексту, имао је за циљ да дочара разноврсност гласова и пракси у оквиру уметности засноване на употреби објектива. Фотографске дијалоге током 2024. године водили су Сенка Тривунац (Београд) и Сара Пантовић (Београд); Марија Мандић (Нови Сад) и Ана Жежељ (Београд); Немања Кнежевић (Београд) и Роберт Марин (Љубљана); Давор Коњикушић (Загреб) и Олга Матвеева (Београд); Дарије Петковић (Загреб), Неја Томшич (Љубљана) и Владимир Живојиновић (Београд).

Поред изложби које је приредио Миха Цолнер, релизована је и самостална изложба Александра Костића под називом „Nonhuman“ под кустоским водством Весне Даниловић. Изложба је била планирана као део програма обележавања годишњице галерије, али могла бити реализована тек 2024. У избору су се нашле изрежиране фотографије које је Костић снимио у оквиру уметничког истраживања измењеног односа човека према

природи, а нарочито према животињама. Следио је 60. Октобарски салон и Међународна изложба филмов уметника.

► **Баналности свакодневице • Сара Пантовић и Сенка Трвунац**

На првој изложби Галерије Артгет у 2024. години у виду дијалога представљају се радови Сенке Трвунац и Саре Пантовић. Обе уметнице интересују се за визуелне репрезентације свог непосредног окружења, као и за значај изгледа у свету којим доминирају визуелни медији. Њихове фотографије на суптилан начин приказују баналност свакодневног искуства у ери позног капитализма, са освртом на феномене као што су материјализам и конзумеризам, висока очекивања и трансакциони односи. На изложби су заступљене наизглед интуитивно сликане инстант фотографије на којима је приказано свакодневно искуство које је последица сложених процеса који чине оно што називамо цајтгајст. Чини се да сваки временски период и свака генерација, имају специфична и јединствена искуства културних кодова, својствене друштвене формуле и скуп вредности. Прве две деценије 21. века биле су, пре свега, обележене обиљем свега – поплавом информација, слика, и производа. Сенка Трвунац тако стално разматра начине на које слика настањује простор, и који је однос између слике и простора у јавној сфери. Приликом свог разматрања спољног света, она фотографише структуре или ситуације које делују изузетно уобичајено и познато. Њене фотографије приказују извештаченост света у коме слике ствари делују стварније од самих ствари које приказују. Сара Пантовић са друге стране прави фотографије које су далеко трезвеније и мање улепшане. Оне као да представљају повратак стварности, јер намерно приказују невидљиву страну стилизованог света појавности: реклама, јавних изјава и декорације који су производи тренутних културних норми. Њене фотографије приказују много страна истог новчића, света који је често сложен, апсурдан и баналан. На различите начине обе уметнице баве се какофонијом призора којој је човек изложен у свакодневним ситуацијама.

-вођење кроз три изложбе, водила: водили: Владимир Бјеличић и Јана Глигоријевић, 12.2.2024.

► **Дневник • Марија Мандић и Ана Жежељ**

Користећи фотографију као примарни медиј, обе уметнице се баве својим личним искуствима и истражују наизглед обичне ситуације које на крају постају сећања. Бележећи догађаје из свог живота и живота људи који су им (били) блиски или с којима су (биле) на неки начин повезане, успостављају сложену мрежу сећања која им помажу да истраже сопствени идентитет. Иако је њихов стваралачки процес интимне и личне природе, њихови радови се могу посматрати и као изразито политички будући да се често дотичу основних питања разумевања садашњости и прошлости. Оне праве интимне визуелне дневнике како би истакле своје погледе на тренутно стање ствари и историјске дискурсе који су увек изузетно сложени, али често представљени на крајње поједностављен начин.

Изложба се бави основама и својствима сећања, као и нејасношћу њиховог значења у ширем друштву, како у прошлости тако и у модерном времену. Већ и само постојање заједничких сећања, као и могућности размене информација и трачева, је фундаментална спона која држи људска друштва на окупу; оно омогућава међусобне односе, пружа осећај припадности и, коначно, формира идентитет појединца или групе. Уметнице имплицитно доводе у питање веродостојност сећања, пошто су добро свесне чињенице да су лична сећања често неизбежно повезана с колективним сећањима.

-3/3 вођење кроз три изложбе, водили: Владимир Бјеличић и Сенка Ристивојевић, 14.3.2024.

-вођење кроз изложбу за ученике средње школе, водила: Сенка Ристивојевић, 20.3.2024.

-3/3 вођење кроз три изложбе, водили: Владимир Бјеличић и Сенка Ристивојевић, 28.3.2024.

► *Стваран свет је тамо негде* • Роберт Марин и Немања Кнежевић

Изложба под називом *Стваран свет је тамо негде* приказује сирови, груб и неулепшан фотографски материјал. Кнежевић и Марин ништа не преувеличавају већ једноставно документују свет без филтера, што је необична пракса у овој (модерној) ери привида. Они руше уобичајена обележја доминантне визуелне културе која захтева улепшавање и стилизацију свега. Стога, стварност данас може деловати надреално. Фотографија се још увек, чак и више него икада раније, сматра медијем који има способност да учини да ствари изгледају боље него што стварно јесу. Насупрот томе, ови уметници нуде сирове слике обичног живота, док истовремено покушавају да пренесу суптилне и дубоке нарative. Кнежевић гради свој визуелни наратив на претпоставци да културни пејзаж одражава дубоко укоренење традиције и навике колектива који дели културне идентитете. У својој серији *Guilt Trip (Осећање кривице)* анализира неспособност суочавања са одговорношћу и идеју да за сваку злу срећу и несклад постоји спољни разлог; по његовим речима, кривица је изопачена верзија одговорности која је често видљива у културном пејзажу. У својој серији *What a Time to Be Alive (Какво време да се буде жив)* Марин се бави питањима све веће комерцијализације и центрификације како урбаних тако и руралних подручја. Он документује маргине друштва које обично нису заступљене у јавном дискурсу како би нагласио несклад између званичних наратива и стварног живота. Домовина може изгледати као идилично место са прелепим планинама и бистрим рекама, али, за разлику од туристичких маркетиншких кампања и приказа на популарним друштвеним мрежама, она је такође место где живе стварни људи и где се одвија прави живот.

- 3/3 вођење кроз три изложбе, водили: Владимир Бјеличић и Сенка Ристивојевић, 29.4.2024.

- вођење кроз изложбу за студенте, водила: Сенка Ристивојевић, 18.5.2024.

► *Након сада* • Давор Коњикушић и Олга Матвејева

Давор Коњикушић и Олга Матвејева баве се овим сложеним и вишеслојним питањима свако на особен начин, али постоји уједињујуће осећање нелагоде, која великим делом одређује њихова дела. Њихове хетерогене и криптичне слике, обележене мрачном и језивом атмосфером, несумњиво су наративне, али на изразито нелинеаран начин. Они, наиме, комуницирају кроз метафоре како би указали на скривена значења, прихватајући актуелну дистопијску и мрачну перцепцију света и његове будућности. При томе се Матвејева позива на митове и легенде прошлости да би разумела садашњост, док Коњикушић гледа у историју будућности која ће/може на крају прерасти у неочекивану стварност.

У серији *Мантика* (2021-2024) – појам означава вештину предвиђања будућности – Коњикушић спаја слике пропалих индустријских комплекса, усвојених идеологија, вештачких ентитета и могућих ескапизама. Бави се индивидуалним и колективним сећањима с прелаза из двадесетог у двадесет први век, када је дошло до потпуног слома некадашњих вредности, замењених хиперационализмом, економском неједнакошћу и културним провинцијализмом. Демографски и економски експерименти изазвани слободним међународним капиталом и спремношћу националних држава да му се покоре могу довести до пропасти човечанства. Дакле, слика савременог индустријског комплекса који је у двадесетом веку представљао идеју научног и технолошког прогреса, само неколико деценија касније, у доба либерализованих економија и деиндустријализације, може у најбољем случају постати подсетник на актуелне еколошке проблеме. У овом раду, Коњикушић се осврће на феномен некада предвиђених будућности које су временом постале садашња стварност, али су ретко испале онако како се очекивало. У ретроспективи, сада већ историјске, велике наде у будућност изгледају готово наивне.

На сличан дистопијски начин, Матвејева визуелним средствима истиче суморне изгледе данашњег доба. У својој серији *Intrusion* (2017-2024) комбинује слике вештачких форми и форми које је направио човек са визуелним наративима народних прича. Суморност савременог света, поново опустошеног ратовима,

тиранијама и претњом неминовног еколошког колапса, метафорички се упоређује са ликом вампира. Данас вампир може бити одраз популарне културе која обожава вечну младост, лепоту, успех и моћ, или симбол ратнохушкачких бирократа и немилосрдних бизнисмена којима је стало само до својих краткорочних интереса. Фотографије и видео-радови Матвејеве можда приказују остатке цивилизације у слободном паду, невидљиву руку човечанства која може бити крајње корисна, а истовремено и болно деструктивна. Архитектонске форме урбаних и индустријских објеката, које се могу схватити као обележја цивилизације или као знаци њеног пропадања, и фигуре људи у наизглед симболичним улогама, сведоче о њеној дубоко мрачној перцепцији садашњости и будућности.

-3/3 вођење кроз три изложбе, водили: Владимир Бјеличић и Сенка Ристивојевић, 13.6.2024.

-вођење кроз изложбу за студенте, водила: Сенка Ристивојевић, 18.6.2024.

-3/3 вођење кроз три изложбе, водили: Владимир Бјеличић и Сенка Ристивојевић, 27.6.2024.

► **О историји • Дарије Петковић, Неја Томшич и Владимир Живојиновић**

У свом раду *Damnatio memoriae*, 2017-2024, **Дарије Петковић** се бави начинима конституисања сећања. Користећи фотографије, нађене предмете, архивску грађу и текстове, анализира одабране историјске догађаје који су уписани у колективно памћење кроз јавне и медијске дискурсе. Рад прати и коментарише последице друштвене, идеолошке и економске транзиције у Хрватској, и ширем региону, коју карактерише одбацивање друштвених вредности егалитаризма и историјски ревизионизам. Централна тачка серије су симболичне локације које су обележиле новију историју Хрватске. На изложби су приказана три елемента ове серије; један од њих је рад *Увала Слана* (2018), који приказује место првог концентрационог логора НДХ (1941-1945), чија се силуета налази на новчаници из тог времена. У својој интердисциплинарној уметничкој пракси **Неја Томшич** често истражује потиснуте и занемарене епизоде из историје. У раду *Опијумски клипери*, 2015-2024, користи вишеслојне приступе, као што су перформанс приповедања, књига уметника, преузете фотографије и текстови, како би сакупила и испричала приче које разматрају наслеђе колонијализма, скривено и игнорисано у званичној историографији, а које нуди одговоре на бројна сложена питања везана за актуелне геополитичке односе. *Опијумски клипери* бави се периодом када су земље источне Азије биле присиљене да уђу на глобално слободно тржиште, одричући се притом значајног дела своје суверености. Рад открива наслеђе опијумских ратова данас, јер су неке од највећих банака, осигуравајућих друштава, инвестиционих и транспортних компанија изградиле своју моћ на трговини опијумом. **Владимир Живојиновић** у серији *Дунавска дивизија*, 2022-2024, промишља историјске догађаје из веома личне перспективе. Фокусира се на догађаје око пробоја Солунског фронта с краја Првог светског рата, у којем је учествовао његов прадеда, а што је резултирало ослобођењем Србије 1918. године. Серија фотографија, комбинована са објашњењима у текстовима, нуди микроисторијску перспективу и другачије приказује догађаје који су данас свеprisутни у литератури. Да би се супротставио свакој врсти поједностављеног наратива, Живојиновић примењује различите приступе, попут фотографија пејзажа са контекстом, портрета, породичних архива, и ствара једну личну топографију која показује међусобну повезаност званичне и личне историје.

► **Nonhuman • Александар Костић**

Радовима из серије *Nonhuman* аутор упозорава на измењен однос између човека и природе, одвајање од природног поретка. Од некадашњег суживота човека и животиња, данас се тај однос свео на гајење кућних љубимаца, индустрију (прехрана, децје играчке, књиге, филмови, игрице) и спектакл (золошки вртови, циркуси, сајмови). Костић нуди трагове заједничког постојања кроз различите интервенције у којима реалних бића нема, користећи методе које човек користи како би више сазнао о другој половини свог света,

о свету животиња – он прикупља, проучава, класификује, конзервира, чува, представља и едукује друге људе. „Све Костићеве фотографије су режиране, било да представљају документарну грађу музејских експоната, било да креирају претерано стилизоване сцене, блиске реклами, у којима су полазишта реални експонати. У симулираном природном амбијенту свракиног гнезда осветљеном интензивним наранџасто-жутим, на пример, налазе се накит и друге артефицијалне сваштарије, налик ђубришту, али је у њему и наговештај новог живота. Велики број радова је инспирисан наративима прича, басни, бајки, митова. Симболичка представа је у неким заснована на клишеу проистеклом из мита или легенди и одражава стварну појаву у природи или понашање неке животиње (кукавица која подмеће јаје), док су други призори измаштани и лажни.“ (*Из текста у каталогу изложбе, Весна Даниловић „Друга половина човековог света“*)

- 3/3 вођење кроз три изложбе, водили: Владимир Бјеличић и Сенка Ристивојевић, 12.9.2024.

- вођење кроз изложбу, водио: Александар Костић, 19.9.2024.

- вођење кроз изложбу за студенте, водио: Александар Костић, 26.9.2024.

► **60. Октобарски салон** (селекција Лина Џуверовић, Ана Кнежевић, Емилиа Епштајн) **20.10- 1.12.2024.**
(више у одељку **60. Октобарски салон**)

► **Artists Film International – *Солидарност*** -Међународна изложба филмова уметника (више у одељку **Међународна сарадња – Међународни филм уметника**)

Галерија Podroom

- Укупно: 7 изложби, 19 програма + 60. Октобарски салон + Artists Film International

Програм галерије у 2024. години подразумевао је неколицину изложби изабраних током отвореног позива за излагање, као и унапред договорене партнерске и гостујуће пројекте. У најкраћим могућим цртама, галерија је угостила медијски разнородне изложбе са фокусом на интердисциплинарност, али и својеврсне приступе обради друштвено и политички актуелних тема.

► ***Археологија отпора: коректив за будућност***

Уметнице: Андреја Дуганчић, Алисија Грулон, Христина Иваноска, Катиа Камели, Моника де Миранда, SIDE колектив, кустоскиња: Ива Ковач

„Археологија отпора: коректив за будућност“ је изложбени пројекат инспирисан многоструким доприносима у домену мапирања и документовања различитих облика феминистичке борбе, са посебним фокусом на важности архива за друштвене покрете. Имајући у виду да се феминистичка уметност бави феминистичком политиком, а велики део архивског рада (у ширем смислу – као допринос историзацији, а не искључиво као додавање материјала постојећим или креирање нових архива) подразумева истраживачке и документарне праксе савремене уметности, овај пројекат представља селекцију радова који реагују како на историјска, тако и савремена испољавања женског* отпора.

Вођење кроз изложбу (12.2.2024.)

-Представљање зборника *Архиви невидљих: Македонка – Гласило АФЖ-а (1944 – 1952), историјска искуства и културно памћење*. Учеснице у разговору: Ивана Хацијевска и Јаном Кочевска, модерира: Јелена Ницовић, уредница књиживно-трибинског програма КЦБ-а (14.2.2024)

- *Коректив за будућност* - разговор поводом текуће изложбе. Учеснице у разговору: Уршка Жеж, извршна продуценткиња феминистичке организације Место Женск, Ивана Смиљанић, визуелна уметница и Олга Димитријевић, сценаристкиња, драматуршкиња и извођачица. (22.2.2024)
- *Отеловљење деколонијалности* - радионица са Самар Зугхол (23.2.2024)

► InFLUenca#3 • Мишљења прекида и прелома

Учеснице и учесници: Милица Еркић, Настасја Пухало, Мина Јововић, Саша Павловић, Вук Мандушић, Бојана Бранковић, Виктор Цвејић, Јована Симанић, Лила Јездовић, Лука Јоксимовић, Матеја Марковић, Олга Станојевић, Мина Симендић, Ивања Тодоровић, Ангелина Пајковић, Јелена Рендулић

Избор радова: Зоран Тодоровић, Владимир Николић и Жарко Алексић

Проблемски оквир овогодишње студентске изложбе *inFLUenca* младих уметника и студената Нових медија Факултета ликовних уметности у Београду базиран је на пропитивању контекстуалних пракси савремене уметности. У овом издању, под називом *Мишљења прекида и прелома*, биће представљени студентски радови по избору наставника Зорана Тодоровића, Владимира Николића и Жарка Алексића. Не би ли подстакао студенте да мисле о уметности изван устаљених образаца репрезентације одређених тема, феномена или проблема, наставни тим определио се да кустоским концептом усмери групну изложбу ка артикулацији оног што препознају као мишљења прекида и прелома.

*Пројекат *inFLUenca* замишљен је као дугорочна сарадња између професора и студената са Одсека за Нове медије Факултета ликовних уметности у Београду и галерије Подроом Културног центра Београда. Реч је о пројектованом низу бијеналних изложби као резултата уметничких и педагошких пракси на Одсеку за Нове медије на Факултету ликовних уметности у Београду. Изложба представља радове студената од прве године основних до завршне године мастер студија.

- перформанс *Тијело Христово* Јелене Рендулић (7.3.2024)
- Кустоско вођење (14 и 28.3.2024)
- Пројекција видео-рада *Титаник* Матеје Марковића у Дворани Културног центра (2.4.2024)
- *Главни предмет*, перформативно предавање Мине Симендић у Галерији Артгет (4.4.2024)

► Деана Петровић • Ливница песама

Ливница песама је имерзивна аудио-визуелна инсталација направљена од видео пројекција и вишеканалног звука базирана на видео снимцима југословенских фабрика, градилишта и омладинских радних акција преузетих из телевизијских, музејских и филмских архива. Главни актери тих снимака су радници-песници чије се поезија бави дубоким егзистенцијалистичким питањима живота радничке класе и положајем радника као појединаца у производном ланцу.

Реч је о делу докторског пројекта Интердисциплинарних студија дигиталне уметности београдског универзитета који је инцијално представљен 2017. године у простору хангара Луке Београд. Иако замишљена за велике, напуштене индустријске просторе, овом приликом *Ливница песама* ће бити представљена у новом издању преформулисаном у односу галеријски контекст.

3/3 ВОЂЕЊА - историчари уметности и сарадници Ликовног програма КЦБ Сенка Ристивојевић и Владимир Бјеличић (25. 4. 2024)

- Разговор о уметничком потенцијалу архива и индустријског наслеђа. Учесници: Бојану Андрић, драматуршкиња, сценаристкиња и телевизијску уредница, Рифат Куленовић, кустос Музеја науке и технике у Београду, Деана Петровић, уметница. Разговор модерирао Владимир Бјеличић, кустос Културног центра Београда.

► Џејмс Њуит, *Фантомска писма*

Изложбом *Фантомска писма* уметник Џејмс Њуит представља се по први пут београдској публици. Селекција рецентних видео радова и пратећих елемената одражавају уметничково континуирано интересовање за спекулативне наративе. Комбинујући елементе личне и званичне историје, Њуит креира јединствене покретне слике како би артикулисао однос према различитим друштвеним и политичким механизмима који обликују људско искуство.

Фантомско присуство у форми представљених тела, гласова, текста и слика уходе поглед посматрача. Проузроковани хипнотички ефекат евоцира питање тога шта је лично, а шта колективно сећање у савременом тренутку, који је модериран надзорним технологијама, границама и непрекидним протоком информација.

3/3 ВОЂЕЊА - историчари уметности и сарадници Ликовног програма КЦБ Сенка Ристивојевић и Владимир Бјеличић (13 и 27. 6. 2024)

► *The rotten smell is you*

Уметници*це: *Кристина Бајило, Никола Балберчакова, Софија Ђованоти, Ђејми Хадровић, Аја Јанковић, Радна група Мерлинка (Павле Бановић, Марија Ива Гоцић, Леа Ривка Лапиовер, Сара Пантовић, Клоје Саси), Милица Мијајловић Живковић, Пени Кеј, Џесика Стоја, Зузана Сватик* Кустоскиња: *Јелисавета Рапаућ*
Друго представљање изложбе *The rotten smell is you*, које је реализовано у сарадњи са Културним центром Београда, доноси одређене измене у односу на њену прву реализацију у *Kunsthalle Bratislava* (5.9-16.10.2023). Уметничке позиције су пажљиво прилагођене тако да уврсте додатне географије и историје, не би ли нагласиле празнину која се јавља у оквиру локалног контекста. Ново издање изложбе такође настаје као директна реакција и ургентност реаговања на растуће симпатије и нејасности везане за успон десничарских покрета у 2024. години. Истраживањем и откривањем унутрашњих неслагања и генерацијског јаза у оквиру феминистичког покрета, ова изложба истражује суштинску проблематику апропријације од стране деснице и огледалне светове*, пост-истине и теорија завере. Ипак, *The rotten smell is you* гради јединствен наратив, спајајући различита искуства и углове посматрања како би анализирала раскол између феминисткиња трећег и четвртог таласа, који се најчешће примећује кроз дискурс о трансродности, секс раду и хиперженствености.

*У својој рецентној књизи *Допелгангер: Путовање у огледални свет (Doppelganger: A Trip into the Mirror World)* Наоми Клајн дефинише под појмом огледални свет (*Mirror World*) описује нашу дестабилизовану садашњост препуну двојника и конфузије; где екстремно десничарски покрети изражавају декларативну солидарност са радничком класом; садржај генерисан вештачком интелигенцијом брише границу између правог и лажног; *New Age* предузетници, који су постали антиваксери, и даље разбијају нашу познату политичку приврженост; док многи од нас пројектују сопствене пажљиво куриране дигиталне двојнике у сфери друштвених медија..

-На отварању изложбе изведен пол денс предавање перформанс Аје Јанковић
-Радионица, вођење и панел-дискусија (1.8.2024)

► Допелгангер • *Снимци: студија за филм*

Снимци: студија за филм представља прву фазу дугогодишњег прикупљања филмског материјала и уметничког истраживања, и базира се на пронађеним аналогним филмским и аудио снимцима. Изложба у форми проширеног филма састоји се од аматерских путописа које су 60-их година снимили Југословени током рада у земљама Несврстаних. Постколонијални пејзаж у окулару југословенског радника слика

културне разлике и међукултурално искуство, несвесно обухватајући онеобичавања и прекиде у пројекту несврставања.

Аматерски снимци се третирају као приватни документи и случајна етнографија, а изложба се гради од есеја, личног истраживања и историјских спекулација. Ослањајући се на различите монтажне поступке, пројекат *Снимци: Студија за филм* изазива идеолошке структуре уписане у културне репрезентације и критички пропитује колонијалне и постколонијалне начине гледања и записивања. Прича о филму која се прича кроз материјалност аудио-визуелних медија настоји да провоцира оптичко несвесно како би се произвели другачији начини мишљења о прошлости који су увек и мишљења о будућности.

3/3 ВОЂЕЊА - историчари уметности и сарадници Ликовног програма КЦБ Сенка Ристивојевић и Владимир Бјеличић (12.9. 2024)

-Вођење аутора кроз изложбу *Снимци: студија за филм* (19.9.2024)

-Јавно затварање изложбе (27.9.2024)

► **60. Октобарски салон** (селекција Метју Лелиевр и Маја Коларић) **20.10- 1.12.2024. (више у одељку 60. Октобарски салон)**

► **Artists Film International – Солидарност** -Међународна изложба филмова уметника (**више у одељку Међународна сарадња – Међународни филм уметника**)

Филмска галерија

Филмска галерија ДКЦ-а активна је од 2016. године. У протеклих осам година публика је имала прилике да погледа неколицину значајних изложби посвећених значајним синеаистима. Сматрамо да би за интензивнији рад и програме Филмске галерије у будућности било неопходно предвидети сараднике / уметничке директоре који би планирали програм али одредити и већи износ средстава. Током 2024. У оквиру посатвке посвећене обележавању 60 година рада ДКЦ, приређене су још и следеће изложбе:

- у оквиру глобалне кампање “16 дана активизма за борбу против насиља над женама”, амбасада Шведске у сарадњи са Фабриком фотографа, Александром Црногорцем и КЦБ-ом организовала изложбу фотографија под називом “16 жена”.Изложба приказује портрете 16 жена из јавног живота Србије које дају своју подршку свим женама које су преживеле или се суочавају са психолошким насиљем у различитим облицима.

-изложба Алексе Гајића која прати филм *Краљ ничега* инспирисан ликом Ненада Рацковића

-фестивал *Прехлад*.

Павиљон на Цветном тргу

Од 2020. године, КЦБ координира садржајем који се представља у тзв кућици на Цветном тргу. Овај простор, поред тога што се користи за додатне промоције дизајн материјала и издања, простор је и гостујућих перформативних догађаја или изложби малог формата.

Одломци Милоша Томића, 3. 10. 2023 - 1. 4. 2024.

Кустоскиња Марија Радош

60. Октобарски салон (селекција Добрила Денегри и Лоренцо Балби) **20.10- 1.12.2024. (више у одељку 60. Октобарски салон)**

С обзиром на формат изложбе и конструкцију стакленог Павиљона, немогуће је установити конкретан број посетилаца. У плану је концепцијски прецизнији програм за 2025. годину који координира ликовна редакција Центра.

Награда „ЛАЗАР ТРИФУНОВИЋ”

Као важан и специфичан програм КЦБ издваја се награда „Лазар Трифуновић“ за ликовну критику и критичко промишљање савремене ликовне и визуелне уметности, која се додељује од 1993. године.

Свечана додела одржана јг 14. јануара. Чланови жирија за доделу награде за 2023. годину били су Ана Ереш, Маја Станковић и Евгенија Блануша, а награда је додељена Небојши Миленковићу.

Недеља, 14.1.2024., галерија Артгет

Награда „Лазар Трифуновић“ основана је 1993. са циљем да подстиче, развија и афирмише ликовну критику и све друге облике разматрања савремене уметности. Оснивачи награде су: Филозофски факултет-Одељење за историју уметности, Друштво историчара уметности, Музеј савремене уметности, УЛУС, Београдски ТВ програм, Народни музеј у Београду. Добитнице и добитници Награде су наши еминентни историчари и теоретичари уметности: Милета Продановић (1993), Љиљана Ћинкул (1994), Лидија Мереник (1995), Бранислав Димитријевић (1996), Јасмина Чубрило (1997), Стеван Вуковић (1998), Бојана Пејић (1999), Јован Деспотовић (2000), Драгица Вукадиновић (2001), Бранислава Анђелковић (2002), Светлана Рацановић (2003), Дарка Радосављевић (2004), Зоран Гаврић (2005), Миланка Тодић (2006), Маја Ћирић (2007), Дејан Сретеновић (2008), Јерко Денегри (2009), Никола Дедић (2010), Сава Степанов (2011), Јелена Стојановић (2012), Ирина Суботић, Милан Попадић (2013), Радоња Лепосавић (2014), Данијела Пурешевић (2015), Сања Којић Младенов (2016), Драгана Ковачић, Ана Богдановић (2017), Маја Станковић (2018), Симона Огњановић (2019), Софија Миленковић, Гордана Станишић (2020).

Колекција „ОКТОБАРСКИ САЛОН“

Број радова у Колекцији током 2024. године увећан је искључиво на основу поклона уметника, с обзиром да је изостала у потпуности подршка од стране Министарства културе на конкурс за откуп уметничких радова.

Поклоњени радови уметника Миа Ћук, Никола Радосављевић, Никола Дмитровић, Рондолфо Ламоније, Марина Марковић, ВКС, Сениша Илић.

► Галерија Флора, Дубровник - изложба, крај маја 2024.

Иза мора

Кустоскиња: Зорана Таковић Миннити

Уметници: Сениша Илић, Даринка Поп-Митић, Миа Ћук, Дубравка Секулић

Изложба припада и надовезује се на пројекат *Колекција деценија* који се неколико година уназад развија кроз изложбе различитих формата и садржаја који је сваки пут грађен у заједништву са контекстом у којем је представљен и пропитује утицај који има јавно културно добро, односно јавна колекција уметничких радова на даљу продукцију, статус уметника – уметничку сцену.

► У оквиру 60. Октобарског салона релизоване две сарадње и предствљање радова из Колекције Октобарски салон у Лонодну, Београду и Лиону.

Од 2. до 6. јула

Уметничка школа Челси, Универзитет уметности у Лондону, Велика Британија

Кустоси изложбе су студенти мастер програма Кустоске праксе и колекције, а на изложби су приказани радови из Колекције *Artangel* и Колекције Октобарског салона.

Франсис Алис, **Сања Анђелковић**, **Игор Бошњак**, Рејчел Пим и Грејам Канингтон, Бен Риверс, Грегор Шнајдер

28.октобар, Дворана Културног центра Београда

► **Артур Жмијевски**, Operation Cast Lead (Операција ливено олово), 2009, филм, 22'

► **Адела Јушић и Лана Чмајчанин**, Ја више никада нећу причати о рату, 2011, видео, 10'

*оба филма љубазношћу Културног центра Београда, Колекције Октобарски салон и уметника

/Програм филмова уметника одабраних кроз сарадњу између колекције *Artangel*, мастер програма Кустоске праксе и колекције Челси колеца уметности Универзитета у Лондону и 60. Октобарског салона, Колекције Октобарски салон и Културног центра Београда/

► Натопљено сољу, кустоси програма студенти мастер програма Кустоске праксе и колекције Челси колеца уметности Универзитета у Лондону: Нис Амзи Мурат, Ћининг Баи, Стефани Колклоу, Менгзе Генг, Рикардо Греко, Марија Хереро Техада, Јаћи Лианг, Хејје Лу, Вењан Ма, Ајуши Рајпут, Кинчуге Шен, Махалија Соберс, Чармејн Ва, Лин Ванђин, Шингченг Шу и Лилијан Санкахо-Луго

► Филмови из Колекције *Artangel* у избору Персиле Катон, Лине Џуверовић и Зоране Ђаковић Миннити 18.00 Мика Ротенберг, Махјад Туси, Remote, (Повучено), 2022, 92'

20.00 Аби Палмер Invents the Weather:Rain, (Измишљање времена: Киша) 2023, 12'

Енди Холден и Питер Холден, A Natural History of Nest Building (Историја прављења гнезда), 2017., 31'

*сва три филма љубазношћу Колекције *Artangel*

5. новембар, Музеј савремене уметности у Лиону

Размена програма Музеја савремене уметности, Лион / Колекција Октобарски салон, Београд

Желимир Жилник: Рани радови, 1969, 35 мм, ц/б, 87'

Бојан Фајфрић: Узрок смрти, 2015, HD видео, 13'

Милица Ракић: Ред, да те нема, требало би да си измишљен, 2023, филм, 20'

Селекција радова из Збирке Октобарског салона, који се фокусирају на домаће и регионалне уметнике у избору кустоскиње Зоране Ђаковић Миннити, представља ауторе којима су покретне слике примарни медиј, а који користе уметнички гест као облик критичког мишљења, јавног говора и упућивања на југословенско културно наслеђе.

МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Током 2024. реализоване су следеће активности:

► Сарадња између Културног центра Београда и Универзитета *Jaume* у Кастељону

Партнерство између Платформе за уметнике „Creative Connector“ и КЦБ

Самостална изложба Катарине Петровић на предлог КЦБ-а

Огледи о нули – Approaching Zero – Катарина Петровић

галерија *Display*, Универзитет у Кастиљону, Шпанија
Кустос: Владимир Бјеличић, кустоскиња галерије: Маја Марја Јанковић

► **Учешће у програму *Кинематографије отпора* у Музеју савремене уметности у Загребу** – 16. мај 2024.

Циклус пројекта насловљен *Кинематографије отпора* резултат је вишегодишње сарадње Subversive Festivala и Музеја савремене уметности Загреб коју су 2018. покренуле кустосице Дина Покрајац и Леила Топић. *Кинематографије отпора* представљају међународне филмске ауторице и ауторе чији опус настаје на сјечиштима стратегија и пракси савремене уметности и филма.

Током 2024. крајем маја биће представљен рад награђени рад на 59. Октобарском салону, а уједно и рад из Колекције Октобарски салон – уметнице Милице Ракић под називом *Црвена да те нема требало би те измислити*.

Кустосиње изложбе: Леила Топић и Зорана Ђаковић Миннити

► **Међународни филм уметника – *Artists Film International***

12/12-23/12/2024.

Ликовна галерија, Артгет галерија, *Podroom*

Solidarity / Солидарност

Уметници: Mary Sullivan, Collectif Faire-Part, Bahar Arfan, Milica Rakić, Nadeem Din-Gabisi, Lihuel Gonzales, Caterina Erica Shanta, Cassils, Rana Nazzal Hamade, Aarti Sunder, Deividas Vytautas Aukščiūnas, Maud Sulter, Ingrid Bjørnaali, Maria Simmons & Fabian Lanzmaier, Pinar Öğrenci / Želimir Žilnik

Партнери: Crawford Art Gallery • Argos Centre for Audiovisual Arts • Center Contemporary Arts Afghanistan in eXiLe • Cultural Center of Belgrade • Forma, London • Fundación Proa Buenos Aires • Galleria d'Arte Moderna e Contemporanea di Bergamo • Los Angeles Contemporary Exhibitions LACE • MMAG Foundation in Amman • Project 88 Mumbai • Sapieha Palace, branch of Contemporary Art Centre CAC • Tramway Glasgow • Tromsø Kunstforening, Tromsø • Video-Forum of Neuer Berliner Kunstverein n.b.k

Пратећи програм: Весна Весић, Теодора Миодраговић, Никола Николић, Анна Молканова и Полина Деменева, Саша Каралић, Ивана Смиљанић, Милица Стефановић

Artists' Film International (Међународни програм кратких филмова уметника) покренула је галерија Вајтчепл (Whitechapel Gallery) у Лондону 2008. године негујући колективну праксу и интеркултурални дијалог кроз сарадњу на осмишљавању и реализацији уметничког филмског програма. Тема овогодишњег издања је солидарност као колективни облик отпора, заједништва и међузависности.

На изложби у три галерије Културног центра Београда приказује се 14 кратких филмова плус 7 придружених београдском издању пројекта, који су одабрани кроз отворени позив са идејом учешћа већег броја домаћих уметника и чвршћом везом са локалним окружењем. Сви филмови се у најширем смислу баве потребом, потрагом и применом појма солидарности у микро-размерама. Појам солидарности сагледавају из перспектива колонијализма, одрживости, трансродних права, изградње света, истражујући различите наративе интерсекционалног феминизма, борбе и отпорност жена, сложености миграција, стављајући у први план занемарене димензије рада и солидарности и политике природних ресурса.

У овом путујућем филмском програму сваке године учествује између 15 и 20 међународних уметничких организација чији кустоси предлажу уметничке радове, који се приказују у свим институцијама из партнерске мреже. Реч је о кратким филмовима, који у изложбеном амбијенту пружају могућност да се

истовремено препознају различитости и сличности у погледу приступа одређеним темама, продукцији, и уопште односима према покретним сликама и нашој стварности.

Пројекат од почетка функционише као хоризонтално организован програм који је пример сарадничких кустоских модела пружајући уметницима широку видљивост.

Културни центар Београда је партнер у пројекту од 2012. године. Подсећамо да је овим пројектом са радом почела и галерија Podroom.

До сада су у њему на предлог Културног центра Београда, координаторке и кустоскиње београдског издања Зоране Ђаковић Миннити радове приказивали Александар Јестровић Јамесдин, Тања Остојић, Игор Бошњак, Бојан Фајфрић, Владимир Николић, Милица Томић, Неда Ковинић, Дејан Калудјеровић.

Координацију целокупним пројектом је 2023. године преузела организација Forth из Лондона.

ГРАДСКЕ МАНИФЕСТАЦИЈЕ

60. ОКТОБАРСКИ САЛОН

Шта остаје? / What's Left?

Београд, 20.10 – 1.12.2024.

Октобарски салон, међународна манифестација из области визуелних уметности, чији је оснивач и покровитељ Град Београд, 2024. године је имао јубиларно 60. издање под називом „Шта остаје“. Одбор Октобарског салона у саставу Вук Видор, председник Одбора, Гордана Гонцић, Зорана Ђаковић Миннити, Даница Продановић и Михаел Милуновић уобличио је пројектни задатак за 60. издање Салона и реализовали међународни конкурс по позиву. Одбор је при избору позваних куратора водио рачуна о релевантности њиховог професионалног рада пре свега када је реч о излагачкој пракси али и специфичности искуства која би могла да одговори на неки од изазова са којима се сусреће ова манифестације (као што је непостојање трајног излагачког простора) и могућностима за успостављање дугорочнијих сарадњи између манифестације и појединих других институција са којима су професионално повезани. Позив је половином јуна 2023. упућен на адресе четити кустоса, од којих један није био у могућности да исти прихвати. Позваним кустосима је додатно пружена могућност да одаберу колегу/колегиницу са којим или којом би даље заједно развијали концепт. Позвани кустоси су Лина Џуверовић, професорка на Уметничкој школи Челси (Chelsea College of Art) Универзитета у Лондону, Лоренцо Балби (Lorenzo Balbi), директор Музеја модерне уметности у Болоњи - MAMbo и Матју Лелијер (Metthieru Lelievre), кустос Музеја савремене уметности у Лиону.

60. Октобарски салон обухватио три кустоска концепта на којима су радила три кустоска тима – концепт „Траг / Trace“, кустоси Лоренцо Балби и Добрила Денегри; „Нада је дисциплина / Hope Is a Discipline“, Лина Џуверовић, Ана Кнежевић и Емилија Епштајн; и трећи концепт „Естетика(е) сусрета / Aesthetic(s) of Encounter(s)“, Матју Лелијер и Маријана Коларић.

Припреме за одржавање манифестације отпочеле су крајем 2023. године, а радни састанци и обиласци кустоса почетком 2024. године. Гостовања у циљу истраживања појединих селекованих уметница и уметника отпочела су већ у марту 2024. године.

За одржавање изложби Октобарског салона изабрано је укупно девет локација: Културни центар Београда (Ликовна галерија, КЦБ, Кнеза Михаила 6, Галерија Подрум, КЦБ, Трг републике 5/-1, Галерија Артгет,

КЦБ, Трг републике 5/1 спрат), Павиљон КЦБ на Цветном тргу, Галерија Факултета ликовних уметности, Кнеза Михаила 53, Клуб Академија, ФЛУ, Рајићева 10, Галерија УЛУС, Кнеза Михаила 37, излози Француског института, угао Змањ Јовине и Кнез Михаилове, Галерија СУЛУЈ, Теразије 26 / II спрат, Салон Музеја града Београда, Булевар краља Александра 30, Музеј афричке уметности, Андре Николића 14. Такође, изложбе су биле испраћене пратећим програмима, перформансима и другим догађајима који су реализовани у галеријским и другим јавним просторима, као на што су плато испред КЦБ, угао Кнез Михаилове и Трга Републике, плато испред Уметничког павиљона „Цвијета Зузорић“, Мали Калемегдан 1, Дворана Културног центра Београда, Коларчева 6, Министарство простора, Кондина 26 / III спрат.

Концепт кустоског тима Балби и Денегри под називом „Траг“ покушао је да пронађе одговор на питања: „Шта изложба може да учини да подстакне размишљање о раду уметника, њиховој будућности и начину стварања заједнице уметника?“ и „Има ли нешто значајно што бијенала савремене уметности остављају иза себе за локалну заједницу?“. Концепт подразумева заједничко утврђивање и освајање простора за уметност, који се стављају на располагање уметницима и локалној београдској заједници.

Концепт кустоског пара Лелијевић и Коларић, „Естетика(е) сусрета“ фокусира се на уметничку продукцију и место које она заузима у току размене између појединаца, у покушају да анализира у којој мери ови сусрети трансформишу сваког појединца, како аутора, тако посматрача. Кроз радове изведене у различитим медијима, ова изложба истиче разноврсне начине рада, концепцијски и продукционо, који увек подразумевају размену између уметника и публике.

Концепт кустоског тима Џуверовић, Епштајн, Кнежевић који је носио назив „Нада је дисциплина“ у фокусу је имао праксе уметница и уметника, мрежа и иницијатива на локалном нивоу унутар и изван културне сфере, које промовишу уметност као везивно ткиво у неговању солидарности и међусобне подршке. Користећи радни процес, изложбени и дискурзивни програм, за време трајања Октобарског салона уметнице и уметници су истраживали потенцијал уметничких деловања као механизма суочавања са тренутним економским, друштвеним, политичким и еколошким изазовима.

На 60. Октобарском салону представљени су радови 38 уметница, уметника и уметничких колектива: „Траг“: Алдо Ђаноти, Алесандра Савиоти, Алфредо Хар, Ана Ереш и Иван Петровић, Данијела Ортиз, Колектив Министарство простора, Лидија Делић, Марија Шевић, Немања Николић и Нина Ивановић, Луси + Хорхе Орта, Марија Ајхорн, Удружење ликовних уметника Србије (УЛУС), Франческо Фонаси; дизајн поставке Мане Радмановић;

„Естетика(е) сусрета“: Ане Имхоф, Аника Карс, Биљана Ђурђевић, Дамир Радовић, Еди Дибјан, Иван Шулетић, Јепе Хејн, Јеспер Јуст, Кјанга Хам, Малгожата Мирга-Тас, Малек Гнаоуи, Марина Марковић, Никола Димитровић, Рандолфо Ламонијер

„Нада је дисциплина“: Адријан Мелис Соса, Даринка Поп-Митић, доплгенгер, И други (And Others): Уродњене политике и праксе уметничких колектива, Јелена Савић, Караван, Катрин Бем и Јелена Мицић, Килуанжи Кија Хенда, Мвана, Милица Дукић, Милица Ружичић, Читалачка група за феминистичко трајање (FDRG); дизајн поставке Рафаела Дражић.

Поред изложби, одржано је укупно 50 пратећих, дискурзивних програма, што је саму изложбу и манифестацију учинило активнијом и отворенијом за публику, учествовање у дискусијама и преиспитивање важних тема за уметничку заједницу, али и шире за културу и друштво.

Пратећи и дискурзивни програми:

- Луси + Хорхе Орта, „70 x 7 Оброк чин XLVII“ • перформанс, ручак на отвореном за 200 гостију; плато испред Културног центра Београда, угао улице Кнеза Михаила и Трга републике, 18. октобар
- Данијела Ортиз, „*Корен који сте ишчупали није руна у мојој земљи, већ тунел*“ • перформанс, луткарска представа; плато испред Уметничког павиљона „Цвијета Зузорић“, Мали Калемегдан, 20. октобар
- Катрин Бем и Јелена Мицић, „*Пенфолд принципи у складу са Уредбом ЕУ 2024/1252*“ • Радионица/разговор; Галерија Факултета ликовних уметности, 20. октобар
- Адријан Мелис Соса и Ђејми Хадровић, „*Бирократа у гладовању*“ • перформанс на отварању Октобарског салона; Музеј афричке уметности, 20. октобар
- „Зашто не одустајемо? Могућности и изазови колективног културног организовања“ • јавни разговор; учесници: Лина Џуверовић, Ана Кнежевић и Емилиа Епштајн са колективом И други – Карла Круз, Фелисти Ален & Лили Хол и Читалачком групом фенистичког трајања (FDRG) – Хелена Рекит; Галерија Факултета ликовних уметности, 21. октобар
- „Хотел Глобо – Колективно испољавање слободе у центру Луанде“ • пројекција филма и дискусија о филму, Килуажи Киа Хенда и Ана Кнежевић, Дворана Културног центра Београда, 21. октобар
- „Размишљања о концепту Дисувр (Disouvre)“ • дискусија и радионица за израду фанзина, Фелисти Ален и Лили Хол, Галерија Факултета ликовних уметности, 22. октобар
- „И други су ме позвали и ја сам позвала своје пријатеље и они су позвали целу шуму“ • перформативни разговор о колективним праксама и независној уметничкој сцени у Србији данас, учесници: колектив И други – Јелена Весић са Мирјаном Драгосављевић и Душицом Дражић, Галерија Факултета ликовних уметности, 22. октобар
- „Колаборативне методологије у уметничком истраживању и пракси“ • јавна радионица, колектив И други – Карла Круз, Галерија Факултета ликовних уметности, 23. октобар
- „Уметнички протест. Где су наши простори за рад?“ • партиципативни перформанс, учествују: Лидија Делић, Марија Шевић, Немања Николић, Нина Ивановић, Павиљон на Цветном тргу, сквер између Његошеве и улице Краља Милана, 23. октобар
- „Being Your Negro“ • перформанс, артивисткиња: Јелена Савић, Културни центар Београда, Галерија Артгет, 23. октобар
- „Текстилне новине“ • радионица, радионицу води: Милица Дукић са Лицеулице, Галерија СУЛУЈ, 24. октобар
- „Све што нас љути је повезано, али смо уморни!“ • јавна радионица, учесници: И други – Фабиола Фиоко, Галерија Факултета ликовних уметности, 24. октобар
- „Ствари се распадају“ • јавно предавање, предавач: Алфредо Хар, Дворана Културног центра Београда, 24. октобар
- „Траг“ • радионица за децу узраста од 7 до 11 година, радионицу водила Бојана Лукић, визуелна уметница, Дворана Културног центра Београда, 26. октобар
- „Појављивања“, 2022-, Саша Каралић у сарадњи са истраживачима са Института за филозофију и друштвену теорију у Београду, Архитектонског факултета Универзитета у Београду, Културног центра Београда, Трг републике и Дворана Културног центра Београда, 26. октобар
- Јавна вођења кроз изложбе Октобарског салона, галерије Културног центра Београда, Салон Музеја града Београда и Музеј афричке уметности, кроз изложбе су водили Љубисав Панић, Миона Брадић и Бојана Маричић, 26. октобар
- „Постер ролекостер“ • радионица за децу узраста од 6 до 12 година, радионицу водиле Александра Гачић и Бојана Маричић, Музеј афричке уметности, 27. октобар

- „Текстилне новине“ • радионица, радионицу води: Милица Дукић са Лицеулице, Галерија СУЛУЈ, 31. октобар
- Мвана, „Чуварке – Ритуал сестринства“ • перформанс, Музеј афричке уметности, 31. октобар
- „Натопљено сољу“, програм филмова уметника одабраних кроз сарадњу између колекције Artangel, мастер програма Кустоске праксе и колекције Челси колеца уметности Универзитета у Лондону и 60. Октобарског салона, Колекције Октобарски салон и Културног центра Београда, Дворана Културног центра Београда; кустоси програма студенти мастер програма Кустоске праксе и колекције Челси колеца уметности Универзитета у Лондону: Нис Амзи Мурат, Ћининг Баи, Стефани Колклоу, Менгзе Генг, Рикардо Греко, Марија Хереро Техада, Јаћи Лианг, Хејуе Лу, Вењан Ма, Ајуши Рајпут, Кинчеу Шен, Махалија Соберс, Чармејн Ва, Лин Ванђин, Шингченг Шу и Лилијан Санкахо-Луго. Филмови из Колекције Artangel у избору Персиле Катон, Лине Џуверовић и Зоране Ђаковић Миннити.
- Јавна вођења кроз изложбе Октобарског салона, галерије Културног центра Београда, Салон Музеја града Београда и Музеј афричке уметности, кроз изложбе су водили Дуња Бркић, Владимир Бјеличић и Дуња Алексић, 2. новембар
- „Естетика(е) сусрета“ • радионица за децу узраста од 7 до 11 година, радионицу водила Бојана Лукић, визуелна уметница, Дворана Културног центра Београда, 2. новембар
- „Постер ролекостер“ • радионица за децу узраста од 6 до 12 година, радионицу водиле Александра Гачић и Бојана Маричић, Музеј афричке уметности, 3. новембар
- Скрининг и разговор / Размена програма Музеја савремене уметности, Лион / Колекција Октобарски салон, избор филмова кустоскиње Зоране Ђаковић Миннити Београд, Музеј савремене уметности, 6. новембар
- „Текстилне новине“ • радионица, радионицу води: Милица Дукић са Лицеулице, Галерија СУЛУЈ, 7. новембар
- „Вектори колективне имагинације кроз периферне визије“ • разговор, радионица, перформанс, учесници: колектив И други – Зоран Пантелић & kuda.org са Даријом Медић и Марином Милановић, Галерија Факултета ликовних уметности, 8. новембар
- Сесија Читалачке група феминистичког трајања (FDRG), учеснице: Читалачке група феминистичког трајања – Ана Симона Зеленовић, Христина Цветинчанин Кнежевић и Зорана Симић, Галерија Факултета ликовних уметности, 9. новембар
- Јавна вођења кроз изложбе Октобарског салона, галерије Културног центра Београда, Салон Музеја града Београда и Музеј афричке уметности, кроз изложбе су водили Сенка Ристивојевић, Јован Младеновић и Мирко Кокир, 9. новембар
- „Постер ролекостер“ • радионица за децу узраста од 6 до 12 година, радионицу водиле Александра Гачић и Бојана Маричић, Музеј афричке уметности, 10. новембар
- допелгенгер, „Снимак пејзажа термита“ • пројекција и разговор са ауторима, Музеј афричке уметности, 13. новембар
- „Текстилне новине“ • радионица, радионицу води: Милица Дукић са Лицеулице, Галерија СУЛУЈ, 14. новембар
- Јавна вођења кроз изложбе Октобарског салона, галерије Културног центра Београда, Салон Музеја града Београда и Музеј афричке уметности, кроз изложбе су водили Сенка Ристивојевић, Теодора Митповић и Дуња Алексић, 16. новембар
- „Нада је дисциплина“ • радионица за децу узраста од 7 до 11 година, радионицу водила Бојана Лукић, визуелна уметница, Дворана Културног центра Београда, 16. новембар
- „Постер ролекостер“ • радионица за децу узраста од 6 до 12 година, радионицу водиле Александра Гачић и Бојана Маричић, Музеј афричке уметности, 17. новембар

-„Од сарадње до међузависности: Arte Útil“ • радионица за студенте Факултета ликовних уметности, радионицу води: Алесандра Савиоти, Факултет ликовних уметности и Културни центар Београда 18. новембар

-„Уметност као средство за промишљање урбаног пејзажа“ • округли сто, учесници: Лоренцо Балби, Алесандра Савиоти, Ива Чукић (Министрство простора), Ана Џокић (Stealth.unlimited), Министарство простора, 19. новембар

-„Зграда као непоседована имовина (Κτίριο ως περιουσία άνευ ιδιοκτήτη / Gebäude als Nichteigentum / Building as Unowned Property)“ • промоција књиге, учесници: Адам Шимчик, Константина Теодороу и Марија Ајхорн, ауторка, 19. новембар

-„Текстилне новине“ • радионица, радионицу води: Милица Дукић са Лицеулице, Галерија СУЛУЈ, 21. новембар

-Јавна вођења кроз изложбе Октобарског салона, галерије Културног центра Београда, Салон Музеја града Београда и Музеј афричке уметности, кроз изложбе су водили Дуња Бркић, Владимир Бјеличић, Ана Кнежевић и Емилија Епштајн, 23. новембар

-Сесија Читалачке група феминистичког трајања (FDRG), учеснице: Читалачке група феминистичког трајања – Наталија Паунић и Марија Ива Гоцић, Галерија Факултета ликовних уметности, 23. новембар

„Постер ролекостер“ • радионица за децу узраста од 6 до 12 година, радионицу водиле Александра Гачић и Бојана Маричић, Музеј афричке уметности, 24. новембар

-„Текстилне новине“ • радионица, радионицу води: Милица Дукић са Лицеулице, Галерија СУЛУЈ, 28. новембар

-„Деколонизовани музеј“ • радионица, радионицу води: Даниела Ортиз, Музеј афричке уметности, 28. новембар

-„Расплести колективни уметнички рад“ • предавање и радионица, учесници: колектив И други – Каролина Мајевска-Гуде, Галерија Факултета ликовних уметности, 28. новембар

-„Деколонизовани музеј“ • радионица, радионицу води: Даниела Ортиз, Музеј афричке уметности, 29. новембар

-Отворени састанак NAMSA радне групе • разговор и радионица, учесници: Даринка Поп-Митић и Архив солидарности Југословенског покрета несврстаних (NAMSA) – Документи Оље Џуверовић, Музеј афричке уметности, 29. новембар

-„Чије су то архиве?“ • разговор о архиварској филмској пракси са Бошком Пространом и Исидором Илић (допелгенгер), Музеј афричке уметности, 29. новембар

-Јавно вођење • шетња кроз изложбе Октобарског салона, галерије Културног центра Београда, Салон Музеја града Београда, Галерија СУЛУЈ у Галерија УЛУС, кроз изложбе су водили Сенка Ристивојевић и Владимир Бјеличић, 30. новембар

-„Ава кари, Баир“ • jam session, Галерија УЛУС, учесници: Караван, 30. новембар

-„Постер ролекостер“ • радионица за децу узраста од 6 до 12 година, радионицу водиле Александра Гачић и Бојана Маричић, Музеј афричке уметности, 1. децембар

-Скрининг и разговор са кустосима и уметницима / Размена програма Музеја савремене уметности, Лион / Колекција Октобарски салон, Београд, програм размене представио руководицац пројаката културе Музеја из Лиона Силвјен Латијер, селектор видео радова Матју Лелијевр, руководицац Колекције Музеја, Дворана културног центра Београда, 2. децембар

60. Октобарски салон је био повод за умрежавање које је Културни центар остварио са Челси колеџом уметности из Лондона, 17. Бијеналом у Лиону, као и Музејом модерне уметности у Болоњи. Са Челси колеџом уметности је остварен програм у оквиру мастер програма „Кустоске праксе“ где су кустоси изложбе

и селекције видео-радова били студенткиње и студенти Челси колеџа уметности Универзитета у Лондону. У оквиру 17. Бијенала савремене уметности у Лиону и 60. Октобарског салона у Београду размењени су програми пројекција видео радова и филмова из колекција Октобарски салон, у селекцији Зоране Ђаковић Минити, као и радова из колекције Музеја савремене уметности у Лиону у селекцији Мајјуа Лелијевра. Сарадња са болоњским Музејом савремене уметности је у плану и договорени су заједнички дугорочни резиденцијални програми.

Жири Октобарског салона радио је у саставу Дарка Радосављевић, историчарка уметности, Ана Адамовић, уметница, и Симона Огњановић, историчарка уметности. Жири је доделио награду за четири најбоља рада 60. издања Октобарског салона. Специјална награда жирија припала је уметници Милици Дукић и ауторском тиму Лидија Делић, Марија Шевић, Немања Николић и Нина. Друга награда додељена је уметнику из Кубе Адријану Мелис Соси, за звучно-перформативну акцију документовану као видео рад под називом „Приче са планинског врха“, а главну награду Салона жири је доделио раду Удружења Караван, који се издвојио као изузетан пример уметничког ангажмана. Уз главне награде, додељена је и награда Културног центра Београда, дугогодишњег организатора манифестације. Жири Културног центра Београда, кога чини ликовна редакција КЦБ – историчари уметности и кустоси Сенка Ристивојевић, Светлана Петровић и Владимир Бјеличић – прогласио је перуанску уметницу Данијелу Ортиз добитницом награде Културног центра Београда.

Визуелни идентитет 60. Октобарског салона потписао је Славимир Стојановић, Futro Design.

Подршку у реализацији 60. Октобарског салона пружили су: Оснивач и покровитељ манифестације Град Београд, Министарство културе Републике Србије, Амбасада Бразила, Музеј афричке уметности, Музеј града Београда, Факултет ликовних уметности, УЛУС, СУЛУЈ, Лицеулице, Музеј савремене уметности, Болоња, Француски институт Србија, Италијански институт, Београд, Италијански савет, Британски савет, Данска фондација за уметност, Аустријски културни форум, Београд, Челси колеџ уметности, Бијенале у Лиону, Музеј савремене уметности, Лион, Infomedia Group, Галерија Хестиа, Цвеће зла, La Bête.

Укупна посета изложби и програма 60. Октобарског салона била је преко 6.000 посетилаца.

Резиме: Иако је двогодишњим мандатом Одбору дата прилика да испрати цео процес једног издања Октобарског салона, требало би наћи модел по којем би се направио дугорочнији план ове манифестације и већ након отварања једног издања била позната концепција или макар аутор(и) наредног. Важно би било да постоји довољно времена за евентуална кустоска и уметничка истраживања како би радови могли бити мишљени и продуцирани у односу и на домаће окружење.

Чланови Одбора увек треба да буду компетентни представници стручне јавности, који познајући локалну ситуацију (уметничку сцену; контекст; финансијске, организационе и продукцијске могућности) дефинишу пројектни/програмски задатак и представљају га изабраном или позваном уметничком директору. Неопходно би било увећати буџет и обезбедити додатни изложбени простор поред КЦБ, макар на ограничен период коришћења што би утицало на веће усмерење буџета ка уметничким продукцијама. Треба подсетити да услед непостојања централног/матичног изложбеног простора сваки пут се издвајају велика средства најмање 1/5 буџета на изнајмљивање и/или привођење намени/поставци појединих простора који су доступни.

Препорука је да организација и реализација остане при КЦБ, због дугогодишњег искуства у реализацији ОС, али је неопходно оснажити тим додатним кустосима и органозаторима. Поред реализације манифестације, треба имати у виду и неопходност редовног рада са Колекцијом ОС (изложе, публикување, сарадања са

уметницима и другим институцијама) која је нарасла на преко 200 уметничких радова, од којих је једна трећина већ добила статус културних добара. .

ПРОГРАМИ АРХИТЕКТУРЕ

Даница Јововић Продановић, уредница програма архитектуре

19. Београдска интернационалан недеља архитектуре / БИНА

ОДЈЕЦИ МОДЕРНИЗМА

30.5-29.6.2024.

Изложба ВИЛА ПРЕНДИЋ/МИЛАН ЗЛОКОВИЋ/НОВИ ПОГЛЕД НОВО ТРАЈАЊЕ/ПРИМЕР ДОБРЕ ПРАКСЕ

30.05-15.05.2024., Ликовна галерија КЦБ

Идеја пројекта ВИЛА ПРЕНДИЋ – НОВИ ПОГЛЕД, НОВО ТРАЈАЊЕ је да се представи пример добре праксе реконструкције објекта-споменика културе који из дугогодишњег напуштеног стања, добијањем новог власника пролази кроз фазу потпуне реконструкције и одпочиње нови живот скоро 100 година од свог настанка. Изложба прати цео поступак и процес реконструкције објекта са приказом свих фаза од припремних истраживања и анализа затеченог стања, консултација и сарадње са надлежном институцијом заштите, истраживање доступних архива и историјске грађе до извођења радова. Циљ овако детаљног приказа је двострук да се публици представи вредност и значај архитектонског стила у коме је објекат пројектован, као да се и сам објекат значајније позиционира у контекст архитектуре модерног покрета.

Ауторка изложбе: Александра Шевић, Завод за заштиту споменика културе града Београда

Пратећи програм: Округли сто – Вила Прендић - једно од ретких реконструисаних дела Милана Злоковића;

Учесници: Александра Шевић, Ђорђе Мојовић, Небојша Антешевић, Марко Прокић; Модератор: Тања Дамљановић Конли

Предавање – Редизајн модернистичке баштине: О иконама модерне и свакодневном модернизму, проф. Весел де Јонг, ТУ Делфт

-Обнављање архитектуре 20. века – Успешне реконструкције: Старо сајмиште, САВА Центар, БИГЗ;

Угрожена баштина: Београдски сајам, Генералшатб, Хотел Југославија

Учесници: Александра Шевић, Данило Дангубић, Ивана Летић, Реморкер архитекти, КОТО, Весел де Јонг, Тања Дамљановић Конли

-Студентска радионица – Обнављање архитектуре 20. века

Студенти Архитектонског факултета, са менторима: Весел де Јонг, Гроздана Шишовић, Владимир Лојаница, Иван Рашковић

-Предавање – Grand-Ensemble-Dorfli/Garden City суседства у Цириху 1943-57., Ђулио Галаси и наталија Ворошилова

-Предавање – У домену домова: Размишљање о перспективама савременог становања, Владимир Лојаница и Верица Крстић

Изложба РАЗУМЕТИ КАКО ГРАД РАСТЕ

13.6-18.6.2024, БИНА павиљон, Графички одсек ФЛУ
ЕУ архитектонска платформа ЛИНА (Learning, Interacting & Networking in Architecture)

Представљање резултата рада током истоименог резиденцијалног боравка током 2023/24.

Учесници: Алберто Рончели и Никол Веторе, Ђулио Галаси и Наталија Ворошилова, Марија Мендес, Невена Делић, Сара Рамезани, Лара Јеремић, Исидора Кошчица и Јана Чвертков, студенти Архитектонског факултета, ученици ОШ “Јован Стерија Поповић”, Удружење грађана „Стара Бежанија“ и Грађанска иницијатива „Блок је наш!“

Изложба НАГРАДА ПИРАНЕЗИ / ПИРАНСКИ ДАНИ АРХИТЕКТУРЕ

20 -29.6.2024., Ликовна галерија КЦБ

Изложба представља преглед рецентних радова са четрдесете по реду изложбе Пирански дани архитектуре (новембар 2023, Пиран/Порторож) који чине пресек савремене архитектонске продукције у 11 централноевропских земаља (Словенија, Србија, Аустрија, Италија, Чешка, Мађарска, Словачка, Хрватска, Црна Гора, Грчка, Босна и херцеговина). Поред радова који су изабрани од стране националних селектора, саставни део изложбе чине и селекције студентских радова што даје додатан квалитет, јер указује и на правац размишљања генерације која тек ступа на архитектонску сцену. Полазећи од изложеног материјала учесници ће покушати да сагледају које су основне теме, типологије и приступи који карактеришу савремену сцену и у којој мери архитектонска продукција одговара на потребе, захтеве и могућности савременог друштва

Изложени радови поред свих разлика које неминовно постоје од средине до средине у којој настају у својој суштини полазе од архитектонске парадигме: Контекста, Консензуса и Концепта.

Кустос изложбе: Андреј Стреховец, национални селектор за Србију

-Пратећи програм:

-Средња Европа: теме и тенденције у савременој архитектури

Учесници: Славица Стаматовић Вучковић, Роберт Потокар, Андреј Стреховец

Модератор: Снежана Ристић

Изложба ПОНЕСИ СВОЈ ПРОЈЕКАТ / Addicted Design Studio / Наталија Богдановић и Алекса Ђурић, Крагујевац

18-30.6.2024., БИНА павиљон, Графички одсек ФЛУ

Самостална изложба, релизованих и конкурсних радова

ИЗЛОЖБА СТАНОВАЊЕ - HOUSING 23

1-15.6. 2024., Галерија Клуб Радио Београда

У оквиру пете међународне изложбе савременог становања, приказано је 50 пројеката репрезентативне примене стамбене архитектуре и дела која су настала у периоду од 2021. до 2023. године. Специјална тема овогодишње изложбе је модел становања ниске спратности – велике густине, који је приказан кроз 40 реализација, пројеката и истраживања насталих у протеклих 10 година. Изложба се организује у сарадњи са Грађевинско-архитектонским факултетом из Ниша.

Кустос: проф Александар Кековић

Предавање Успостављање нових стамбених екосистема: Шта је покренуло моментум заједничког становања у Барселони?

11.6.2024., Центар за ново стамбено заједништво, Колектив архитеката

Учесници: Ана Џокић (Ко гради град), Лили Дави (La Borda, Барселона)

Током БИНА фестивала одржано је 4 тематске шетње и један излет (Нови Сад) које су пратиле изложбени и дискузивни програм манифестације и биле посвећене: урбаној целини Професорска колонија, Београдском сајму, Хотелу “Југославија“, Палати СИБ и новијој архитектури Новог Сада. Посебна шетња је реализована у сарадњи са Факултетом ликовних уметности, у оквиру које су студенти у урбаном окружењу приказали радове које су реализовали под кровном темом „Разумети како град расте“.

Тком трајања манифестације укупно је одржано 28 програма на различитим градским локацијама са преко 3000 посетилаца.

За манифестацију БИНА 2024 публикован је двојезичан каталог (тираж 300 ком, 161 страна, димензије 200/220мм); Рецензенти: проф др Верица Крстић, др Ђорђе Мојовић, др Жаклина Глигоријевић)

.....

Изложба ТРИ ДОМА МОДЕРНЕ / Вила Прендић (Београд)/ Дечији дом и Дом војске (Зрењанин)
3-14.10.2024., Културни центар Зрењанина

У оквиру традиционалне манифестације Дани архитектуре, одржана је изложба у чијем су фокусу била три објекта, три дома, релизована по свим правилима стила модернизма у периоду између два рата. Ови објекти прате кредо да форма прати функцију, лишени су сувишне декорације и своју лепоту манифестују кроз чисте линије, кубичне форме употребу челика и бетона, што омогућава већу просветљеност објеката и везу са спољном средином. Изложба говори о околностима и контексту настанка ових објеката, о њиховим просторним и естетским карактеристикама, али истовремено и о њиховом тренутном стању и неопходности примерене конзервације и реконструкције. Изложба је тако још један повод за покретање питања односа према архитектонској баштини 20. века.

Аутори изложбе: Александра Шевић, Жељко Попов и Игор Ковач

Изложбу је пратио низ програма: стручних предавања, вођења, радионица, закључно са шетњом кроз градитељско наслеђе Зрењанина из периода модернизма.

Програм манифестације је реализован у сарадњи: Културни центар Зрењанина, Културни центар Београда, БИНА, Друштво архитеката зрењанина, Друштво архитеката Београда

.....

Предавање ЛА БОРДА: КАКО ЈЕ ЈЕДНА ЗАДРУЖНА ЗГРАДА ПОМАКЛА ГРАД

9. 10, 2024., Културни центар Београда, Галерија Артгет

Уводничари: Ана Џокић и Марк Нелен, Центар за ново стамбено заједнугарство

Предавач: Карлес Баијес Кампруви, архитекта, пројектант и становник Ла Борде

Као ледоломци, пионирски примери вредносно другачије оријентисаног живота пробијају пут, ослобађају нашу имагинацију и распламсавају наду. Стамбена задруга Ла Борда (2018) пример је оваквог пионирског приступа. Она је привукла пажњу и одушевила и локалну и међународну јавност како елегантном дрвеном конструкцијом њене зграде од осам спратова тако и динамичним партиципативним процесом којим је настала. Предавање је релизовано у сарадњи са Центром за ново стамбено заједнугарство, као програм који прати изложбу „КАКО И ГДЕ ЋЕМО ЖИВЕТИ? – Београд у сусрету са таласом новом стамбеног заједнугарства у Барселони“ (9-31.10.2014., Колектив архитектата)

КЊИЖЕВНО - ТРИБИНСКИ ПРОГРАМ И ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

Јелена Ницовић, уредница књижевно-трибинског програма

Књижевно-трибински програм Културног центра Београда у 2024. години реализован је у складу са годишњим планом институције и генералном оријентацијом Центра, тј. његову усмереност на подстицање интердисциплинарних приступа у култури и сарадњу са националним и међународним институцијама. Као и претходних, реализовани су ауторски пројекти и организовани разговори о насловима текуће домаће и регионалне продукције.

Програм су обележиле фестивалске активности груписане око обележавања стоте годишњице смрти Франца Кафке, као и децембарски екопоетички сусрети.

Реализоване трибине и књижевни програми

Укупно: 36 програма

1. МЕЂУНАРОДНИ ФЕСТИВАЛ СВЕТСКИ ДАН (И) ПОЕЗИЈЕ 2024 — *Једни (о) другима*

Сваке године, фестивал носи нови тематски предзнак; у овом издању и са жељом да се истакне дискурзивно својство поезије – њена нематеријална разменска вредност – *Светски дан(и) поезије* реализовао се под мотом *Једни (о) другима*. Са жељом да се размена и саопштавање поетског садржаја – без обзира на то долази ли у виду међупоетичких, транснационалних, трансгенерацијских итд. прожимања, остварује ли се у дијалошким сусретима или (јавним) читањима – истакну независно од све чешће тржишно управљане економије пажње у медијасфери, ово издање манифестације у 2024. чинила су јавна читања, немодерирани разговори између аутора, и отварање ка суседној, великој и рецепцијски недовољно приближеној мађарској песничкој традицији.

► 21. март

Мађарска поезија у фокусу: класици мађарске поезије у градском превозу

Почетак тронедељног путовања превода и препева десет најпознатијих песама мађарске књижевности. Поезија Шандора Петефија, Ендреа Адија, Ђуле Јухаса, Арпада Тота, Фриђеша Каринтија, Атиле Јожефа и Миклоша Раднотија у избору др Марка Чудића биће истакнута на панелима у возилима јавног градског превоза све до 11. априла, Дана мађарске поезије, а путници ће у једном од најважнијих заједничких простора у урбаним срединама – јавном превозу – бити у прилици да предузму и сасвим јединствено читалачко путовање у суседну културу.

Шта (не) знамо о савременој мађарској поезији? (панел)

Како песници и песникиње мађарског језика „преводе“ песничку традицију на индивидуални језик? Како савремена мађарска поезија захвата искуства интимности, друштвености, баналности, бруталности? Како у језику поезије прилазе психогеографији Војводине? Колики и какав значај песничка реч има у савременим културним и друштвеним парадигмама Мађарске?

Арпад Колар, Роланд Орчик, Ана Терек, Марија Шимоковић, Сандра Буљановић Симоновић; модерира: Марко Чудић, језик: српски, мађарски

Мађарска поезија у фокусу (читање поезије)

Јавна читања поезије су прилика да се песнички текст изрази и прими у посебном разменском односу: поверена гласу, поезија – чак и она која је настала на језику који не разумемо – подешена према афективним, прозодијским и контекстуалним својствима усмености, посредује и преноси немало од своје

аутентичне намере. Арпад Колар, Роланд Орчик, Ана Терек, Марија Шимоковић, Сандра Буљановић Симоновић, Марко Чудић, Језик: српски, мађарски

► **22. март**

Песници (о) песницима - кратки формат говорног програма у оквиру којег гостујући песници и песникиње у разговору представљају своје нове књиге.

разговор Петра Милорадовића и Бојана Марковића

разговор Тијане Саватић и Ирене Плаовић

Једни (о) другима (читање поезије)

Завршно читање поезије заједно доносе песници и песникиње значајно различитих поетичних усмерења и осећајних регистара. Неуједначен, синусоидни ритам којим се смењују фигуре звука али и смисаони ставови и значењске залихе, нехијерархијски и генерацијски разнородан избор и след гласова предлажу један од начина да се данас, када је посредовање и вредновање песничког стваралаштва доминантно обележено неолибералном динамизацијом књижевног живота, из појмовног оквира књижевне сцене искорачи ка могућности размене у књижевном пољу.

Учесници: Ана Ристовић, Бојан Марковић, Дејан Матић, Драгица Стојановић, Дуња Ожеговић, Ирена Плаовић, Марија Драгнић, Петар Милорадовић, Слободан Ивановић, Тијана Саватић

Уредници и координатори фестивалских дана: Јелена Ницовић и Марко Чудић

Програм се реализовао уз подршку Града Београда-Секретаријата за културу, Министарства културе Републике Србије, Одељења за културу амбасаде Мађарске Колегијум Хунгарикум, сарадника са Катедре за хунгарологију Филолошког факултета УБ, ауторки, аутора.

Укупно: 6 програма

2. КЊИЖЕВНИ ФЕСТИВАЛ К. КАФКА, САДА

Стота годишњица пишчеве смрти у Београду обележена је седмодневним фестивалом *Кафка, сада* ■ □ *К.* – који се одржао од **11. до 18. маја**, на више локација у Београду, и окупио госте из Србије, Аустрије и Чешке. Фестивал ће је приказати читав репертоар перспектива и регистара савремене уметности и хуманистике и, обраћајући се најширој публици, свих узрасних категорија, актуелизовао трансформативни потенцијал Кафкиног дела по друштвену заједницу и појединца.

Пред званично отварање фестивала, у Дворани Културног центра Београда осмишљен је био филмски програм, у оквиру којег је Кафкино дело представљено кроз призме дела великих европских режисера, као и кроз краткометражне, експерименталне и документаристичке форме.

Након званичног отварања фестивала у виду сценског извођења „Сеоског лекара” и плесног перформанса на предлошку „Преображаја” *mirage nymphs* уследио је разноврстан говорни програм у виду предавања, разговора и представљања књига: српског издања романа *Живот после Кафке* чешке ауторке и гошће фестивала Магдалене Плацове и илустроване књиге прича за децу *Прашина, балегар и Кристина*, одговора три савремена српска аутора за децу на Кафкине приче насталог на позив Културног центра Београда. Последњи фестивалски дан, поред говорних програма, донео је ликовну радионицу за децу и разговор са студентима Факултета ликовних уметности и Факултета примењених уметности поводом изложбе „Медијаморфозе”, реализоване у онлајн формату. Фестивал се завршио јавним читањем „Уметника у гладовању”.

Фестивал К. Кафка, сада заједно су организовали Културни центар Београда, Гетхе-Институт у Београду, Аустријски културни форум у Београду, Чешки центар Београд, Културним центром Београда и мрежом EUNIC у Србији.

- 2.1 пројекције филмова: Владимир Михалек, *Америка* (11. 5.)
- 2.2 пројекције филмова: Михаел Ханеке, *Замак* (11. 5.)
- 2.3 пројекције филмова: Ханс Зихлер, *Кафка иде у биоскоп*, избор (12. 5.)
- 2.4 пројекције филмова: *Жан Мари Штроб и Данијел Ије: рад на филму базираном на роману Америка* (13. 5.)
- 2.5 пројекције филмова: *Јахач на канти за угаљ, Истраживања једног пса* и разговор са режисерима (13. 5.)
- Учесници програма: Стефан Малешевић, Александра Њемчик; модерација: Марија Грујић
- 2.6 Плесни перформанс *mirage nymphs* (14. 5.)
- Аутори и извођачи: Симонида Жарковић, Милош Јањић, Димитрије Драгојевић
- 2.7 Сценско читање „Сеоског лекара” (14. 5.)
- Аутори концепта и извођачи: Ото Брузати и Никола Ћорић
- 2.8 Савремена књижевност у додиру са Кафком (15. 5.)
- Учесници програма: Владимир Гвозден и Катарина Пантовић
- 2.9 Предавање Како читати Кафку? Кафка као место отпора (15. 5.)
- Предавач: Иван Миленковић
- 2.10 *Живот после Кафке* Магдалене Плацове и разговор с ауторком
- Учеснице програма: Тихана Хамовић, Катарина Пантовић, ауторка
- 2.11 Округли сто: Како нас је Кафка преобразио? (17. 5.)
- Учесници програма: Јелена Костић Томовић, Драган Проле, Петар Јевремовић
- 2.12 Карусел К: Актуелна читања, културна археологија и дигитално доба (17. 5.)
- Учеснице програма: Катарина Пантовић, Јелена Ницовић
- 2.13 Ликовна радионица: Деца познају Кафку (18. 5.)
- Радионицу води: Александар Јевтић
- 2.14 Представљање прича по Кафкиним причама: *Прашина, Балегар и Кристина*
- Учесници програма: Владимир Вукомановић Растегорац, Стефан Тићми, Синиша Илић, Зорана Ђаковић Миннити
- 2.15 Политичко тело и политичка протетика у делу Франца Кафке (18. 5.)
- Предавач: Татјана Росић
- 2.16 Између антропоцена и зоопоетике: Екокритичка читања Кафке (18.5.)
- Учесници програма: Владислава Гордић Петковић и Урош Ђурковић
- 2.17 премијерно приказивање виртуелне изложбе *МедијаМорфозе* (18. 5.)
- Учесници програма: Ана Симиџија, Катарина Гујаничић, Марија Тополац, Никола Павковић, Сташа Николиш (ФЛУ), Ана Петровић и Ивана Рајић (ФПУ); модерација: Ана Недељковић и Јелена Ницовић
- 2.18 Јавно читање: *Уметник у гладовању* (18. 5.)
- Аутори концепта и извођачи: Ђорђе Живадиновић Гргур, Гала Шалипур, Ева Воштинић
- Укупно: 18 програма

3. ЦИКЛУС ПРЕДАВАЊА И РАДИОНИЦА ШКОЛА ЕКОПОЕТИКЕ (ПРВИ ЦИКЛУС)

- 3.1 Предавање Уроша Ђурковића „Увод у екохуманистичке перспективе” (13. 12.)
- 3.2 Предавање Андрије Филиповића „Антропоценска екоестетика” (13. 12.)
- 3.3 Предавање Ивана Праштала „Појам *place-lore-a* у савременој фолклористици” (13. 12.)
- 3.4 Предавање Соње Жакула „Антропологија људско-животињских односа” (13. 12.)
- 3.5 Песнички гласови и свет више-од-људског: читања Тијане Саватић, Јелене Жугић, Вука Вучковића, Уроша Микића, Марка Сталевског
- 3.6 „Поетика дивљине”, предавање Јулије Фјодорчук (14. 12.)

- 3.7 Радионица Михаљине Червоњске *Увод у поетику филма кроз контекст теорије новог материјализма* (14. 12.)
- 3.8 Радионица Мађеја Рошињског *Жаргон, метафора и мит* (14. 12.)
- 3.9 Радионица *Експерименти у перцепцији, памћењу и метафори у екологији* Мађеја Рошињског и Михаљине Червоњске (14. 12.)
- 3.10 Разговор и читања – поезија Герија Снајдера, Натали Дијаз, Фореста Гандера (14. 12.)
- 3.11 Пешачко-стваралачка радионица Уроша Ђурковића *Solvitur ambulando* (15. 12.)
- Укупно: 11 програма

4. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ТЕКУЋЕ КЊИЖЕВНЕ И НЕФИКЦИЈСКЕ ИЗДАВАЧКЕ ПРОДУКЦИЈЕ

- 4.1 Услови слободе: *Гласине о слободи* и *Услови коришћења* (23. 1.)
Учесници програма: Бојан Бабић, Огњен Обрадовић; модерација: Јелена Ницовић
- 4.2 Представљање зборника *Архиви невидљивих: Македонка – Гласило АФЖ-а (1944–1952), историјска искуства и културно памћење* (14. 2.)
Учеснице програма: Јана Коцевска, Мања Величковска; модерација: Јелена Ницовић
- 4.3 Нешто за почетак! / *Lleksikon* уживо (23. 2.)
Учеснице програма: Зое Гудовић, Мима Симић, Ана Опалић, Хелена Јанечић, Олга Димитријевић, Лејла Каламујић, Јелена Ницовић
- 4.4 Представљање књиге есеја *Естетички огледи о савременој уметности: театар привида и боли* Влатка Илића (21. 3.)
Учесници програма: Дивна Вуксановић, Небојша Дугалић, Влатко Илић
- 4.5 О *Проговори* Лори Холс Андерсон и предавање о вршњачком насиљу (3. 9.)
Учеснице програма: Вида Ракић Глишић, Дуња Илић, Јања Стјепановић, Јелена Ницовић
- 4.6 Представљање зборника *Perspective: Exploring the World of Contemporary Serbian Art* (20. 12.)
Учесници програма: Сарита Вујковић, Сања Којић Младенов, Саша Јањић, Милан Боснић; модерација: Јелена Матић; уводна реч: Јелена Ницовић
- Укупно: 6 програма

5. ИЗВОЂЕЊА ПОЕЗИЈЕ И ГОВОРНИ ПРОГРАМИ

- 5.1 *Дискурзивна тела поезије* (6. 2.)
Учеснице програма: Даница Павловић, Јелена Савић, Снежана Каран, Наталија Пејатовић, Дубравка Ђурић; модерација: Јелена Ницовић
- 5.2 Вече поезије Незамија Ганђавија (12. 3.)
Учесници програма: др Саид Сафари и студенти Катедре за оријенталистику ФФУБ
- 5.3 Радијски програм Културног центра Београда / РПКЦБ: прва радио-емисија (12. 4.)
Учесници програма: Зорана Ђаковић Миннити, Сенка Ристивојевић, Анђелка Томашевић, Владимир Бјеличић, Љиљана Илић, Никола Димитровић, Јелена Ницовић
- 5.4 Поетски перформанс *СВИ МИ: поезија зна* (2. 12.)
Аутори и извођачи: Јана Андрић, Петар Благојевић, Марија Драгнић, Анђела Ђокић, Мирко Кекић, Алекса Крстић, Никола Младеновић, Никодим Марјановић, Анђела Пиљагић, Радмила Петровић, Тамара Радевић, Ана Радосављевић
- 5.5 Звучна поезија, извођење поезије (9. 12.)
Аутор и извођач: Америко Родригес
- Укупно: 5 програма

ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

- *Отворено писмо. Увежбавање блискости*

Превод *Писма Европи* Атене Фарокзад (март, онлајн)

- *Прашина, Балегар и Кристина* (мај)

Аутори прича: Стефан Тићми, Дејан Алексић, Владимир Вукомановић Растегорац; аутор илустрација: Синиша Илић; ISBN - 978-86-7996-294-2

- серијска публикација *Лист / Разлиставања еколошке хуманистике #1*; ISSN - 3042-2183 (децембар)
- каталози Ликовне галерије (6):
- каталог галерије *АРТГЕТ* (6):
- музички програм: Брошуре (2):

МУЗИЧКИ ПРОГРАМ

Љубица Солунац, уредница музичког програма

Музички програм Културног центра Београда у 2024. години је обухватио неколико сегментата:

I КОНЦЕРТИ У ГАЛЕРИЈИ

У оквиру циклуса редовних концерата, под називом *Концерти у Галерији* реализовани су концерти младих даровитих музичара (Ања Оваскаинен, Јована Удовић, Петар Тошков, Катарина Васиљевић, Дариа Радић, Василије Басараб, ...) као и реномираних имена српске музичке сцене (Диана Јовановић, Ана Цветковић Стојнић, Марија Тимотијевић, Никола Алексић, Јелена Ђајић Левајац, Небојша Максимовић, Стеван Спалевић, Александра Милановић...) током целе године. Такође су наступили и ученици београдских музичких школа и студенти Факултета музичке уметности и Академије уметности у Новом Саду, као и наши малди музичари који се школују у иностранству. Концерти су реализовани у Галерији *Артгет*, Италијанском институту за културу у Београду, Конаку кнегиње Љубице и у Галерији САНУ (с обзиром на то да Свечана сала Скупштине Града, која је била наш најрепрезентативнији камерни концертни простор, одлуком Градоначелника није више доступна за одржавање концерата класичне музике).

У оквиру овог циклуса остварили смо сарадњу са Удружењем музичких уметника Србије, Факултетом музичке уметности и београдским музичким школама.

Крај године обележила су два новогодишња концерта, Новогодишњи цез концерт ученика цез одсека Музичке школе „Станковић“, као и Новогодишњи Концерт у Галерији на ком је наступио клавирски дуо VooDoo.

Програми: 75

II МУЗИКА ТРГА

Музика Трга обухватила је летњи музички програм – концерт на отвореном у паузи редовне сезоне. Концерт се одржао на Платоу испред Културног центра Београд поводом најаве Нишвил фестивала.

Програми: 1

III МЕЂУНАРОДНИ ФЕСТИВАЛИ

24. међународни фестивал „ДАНИ ОРГУЉА / DIES ORGANORUM”

Као врхунац концертне сезоне одржано је 24. издање међународног фестивала *Дани оргуља / Dies organorum* од 26. јуна до 7. јула 2024. године у Катедрали Блажене Дјевице Марије на Неимару (Хаџи Милентијева 75). Фестивал је посвећен како класичном музичком наслеђу композиција специфично за оргуље, тако и савременим извођачким праксама. Ова музичка манифестација је од изузетног значаја не само код нас већ и у региону. Ове године су наступили извођачи из Немачке, Италије, Сједињених Америчких Држава, Аустрије, Португалије, Шпаније, Хрватске и Србије, као и ансамбл Мешовити хор УА *Станислав Бинички* на осам концерата. Одржана је у летња школа оргуља, као и концерт за најмлађе.

Програми: 10; мајсторске радионице: 7 дана

21. међународни фестивал „ЧЕМБАЛО, ЖИВА УМЕТНОСТ / ARS VIVENDI CLAVIVEMBALUM”

21. издање међународног фестивала *Чембало, жива уметност* у организацији Музичке редакције Културног центра Београда одржано је од 4. до 14. новембра 2024. године у Галерији САНУ, Атријуму Народног музеја, УК *Гварнеријус*, МШ *Јосип Славенски*, Италијанском институту за културу у Београду и Позоришту *Атеље 212*. Ова музичка манифестација је од изузетног значаја не само код нас већ и шире. Ове године су наступили домаћи чембалисти, као и наша чембалисткиња која живи и ради у Немачкој: Душан Тороман, Бојана Димковић, Ансамбл Примавера, Светлана Стојановић Кутлача, Ансамбл Парнас, Смиљка Исаковић и Ивица Петковић, Јована Топалов, Даница Бурић, Милан Поповић и Софија Перовић.

Програми: 7+2

V ЈУБИЛЕЈИ КОМПОЗИТОРА

Културни центар Београда је реализовао концерт Концерт полазника међународне радионице камерне музике *Colluvio 2024 – 100 година од смрти Габријела Форера*. Програм концерта чинила је камерна музика овог аутора.

Програми: 1

VI Промоције публикација (писаних и аудио издања)

Као и претходних година и ове године смо у оквиру програма реализовали промоције дискова (представљање компакт-диска *Za Klavir: For the Piano* Нине Платише, *Vlastimir Trajković – Works for piano* пијанисте Владимира Глигорића). Представљен је и један музички инструмент - чембало градитеља Лоренца Биџија у власништву Светлане Стојановић-Кутлача.

Програми: 3

VII ПРОГРАМИ САРАДЊЕ

Настављена је сарадња са Удружењем саксофониста Србије (у оквиру јубиларног 11. међународног фестивала *Belgrade Saxperience*), *Belgrade Guitar District* и Удружењем *Baby Artish*. Организован је ауторски концерт Ијана Вилсона у сарадњи са Београдским ирским фестивалом, као и са Студентским фестивалом клавијатурних инструмената.

Гостовање програма Камерна музика Златана Вауде (предавање и концерт) у Крагујевцу на фестивалу *Октох*. У оквиру манифестације Дани породице реализовано је 5 концерата.

Програми: 5+5

ФИЛМСКИ ПРОГРАМ - ДВОРАНА КУЛТУРНОГ ЦЕНТРА БЕОГРАДА

Иван Аранђеловић, уредник програма ДКЦ-а

Програмски искорак према младој публици ДКЦ је током 2024. године направио кроз програм „Teen Kino“, у сарадњи са биоскопима „Eurocinema“ из Суботице и LM биоскопа из Шапца (у периоду од септембра 2024. до маја 2025. године). Пројекат је подржан на конкурс „Collaborate to Innovate“, који је почетком 2024. расписала мрежа „Еурога Синамас“, чији је ДКЦ члан од 2006. године. Циљ пројекта је програмско повезивање, за почетак, три биоскопа из три града у Србији са идејом заједничког наступа у приближавању европског филма младој публици кроз различите активности прилагођене интересовању младих. Сваке треће недеље у месецу, на редовном репертоару су филмови које су бирале младе колеге. У сва три града су реализоване радионице за кратки, анимирани филм, а можда најзначајнији део пројекта јесте израда каталога филмова у сарадњи са наставницима средњих школа, за предмет грађанско васпитање и почело са организованим пројекцијама које укључују и разговоре са средњошколцима.

Почетком фебруара 2024. ДКЦ је постао богатији за још једна нови програм. У сарадњи са Collegium Hungaricum организовали смо Прве дане мађарског филма који су одмах наишли на врло добру посету, а Други дани мађарског филма реализовани су у фебруару 202.

Почетак године протекао је у још једном новом програмском садржају – фестивалу „Цитати“ који смо реализовали са руским филмским ствараоцима који сада живе и раде у Србији, а са идејом да се руско становништво у Београду упозна са најпознатијим српским филмовима а српско са најпознатијим руским класицима.

Почетак године, јануар, традиционално је протекао у Ревиви најгледанијих филмова 2023. године која је имала врло добру посету и додели награде „Небојша Поповић“ чији је добитник за 2023. годину била проф. др Невена Даковић, а крај године – децембар – био је у знаку српског документарног филма и програма „ДокЗима“ током ког су приказивани српски документарни филмови уз разговор публике са редитељима. Са вишегодишњим партнерима, Дворана Културног центра Београда и током 2024. била је коорганизатор и домаћин међународним фестивалима у Београду (ФЕСТ, „Белдокс“, „Слободна зона“, Фестивал ауторског филма) и коорганизатор националних филмских фестивала које реализује у сарадњи са амбасадама у Србији (са амбасадом Финске у Београду приређени су Дани финског филма који су имали изузетну посећеност; Шпански метар – Фестивал савременог шпанског филма, са амбасадом Шпаније у Београду и Институтом „Сервантес“; Аустријски филмски фестивал са Аустријским културним форумом у Београду; Goethe Fest – Фестивал савременог немачког филма са Гете институтом у Београду; Недеља румунског филма са амбасадом Румуније у Београду, и Фестивал иранског документарног филма, у сарадњи са Иранским културним центром и амбасадом Ирана у Београду).

Током 2024. године, ДКЦ је био место сусрета публике са домаћим ауторима, филмским радницима српске кинематографије. Тако је један од најгледанијих филмова у ДКЦ-у током 2024. био српски филм „За данас толико“ Марка Ђорђевића (распродате пројекције су пратиле серије разговора филмске екипе са публиком), који је, испоставиће се, био један од најгледанијих филмова 2024. године у српским биоскопима и свакако један од најбољих српских филмова године за нама.

У ДКЦ-у је продато 31.225 улазница што је за 20 посто више него 2023. године (25.024).

СТРУЧНА ПУТОВАЊА

Ради увида у међународне токове на значајним манифестацијама и успостављања могућих будућих сарадњи, током 2024. године остварена су следећа путовања:

- 60. Бијенале у Венецији – 20 април – 24. новембар, уметнички директор Адриано Педроса - Венеција (Италија)
- 17. Бијенале у Лиону – (18. 19., 20. септембар) 21. септембар – децембар
- Манифеста 15 – Барселона – уметничка директорка: Hedwig Fijen, 8. септембар– 24. новембар Барселона (Шпанија)
- Кастиљон, Загреб и Дубровник (изложбе)

ЕДУКАТИВНИ ПРОГРАМ

Културни центар Београда нажалост нема едукатора/педагога који би учествовао у процесу планирања и реализације програма. Едукативни програм се у највећој мери реализује кроз програмску целину коју је покренула Ликовна галерија под називом Визуелна уметност и млади, јавна вођења, мастер класове у оквиру музичких фестивала и програме сарадње као што су Baby Artish и Радионице и предавања које воде Ана Недељковић и Никола Мајдак, које су током 2024. године реализовали у просотру Дворане Културног центра Београда.

Артеду анимација, радионице анимираног филма (4)

Ана Недељковић и Никола Мајдак

ОДНОСИ С ЈАВНОШЋУ

Љиљана Илић, уредница пр службе

Анђелка Томашевић, сарадница за друштвене мреже

Редакција за комуникације КЦБ-а, која подразумева односе са јавношћу, односе са медијима и уређивање друштвених мрежа, током 2024. године одржала је висок квалитет представљања програма јавности, пре свега путем сарадње са новинарима у електронским, штампаним, радио и телевизијским медијима, али и веома активним коришћењем сопствених информативних канала: друштвених мрежа, информативне листе за мејл и директних контаката са публиком, уз дневно ажурирање информација на интернет страници Културног центра Београда.

- Редакција за комуникације и дигиталне медије КЦБ-а, која подразумева односе са јавношћу, односе са медијима и уређивање друштвених мрежа (дигиталних медија), током 2024. године, поред пласирања бројних информација о програмима (ликовни, музички, филмски, књижевно-трибински, архитектура, Београдски излог) и догађајима у Културном центру Београда, унапредила је, освежила и увела неке од важних канала комуникације, који истовремено представљају архив КЦБ (*YouTube* канал, и *Flickr*, фото-албуме програма и догађаја, uveden је *Tripadvisor*).

- Од јануара до децембра 2024. године забележено је **3.742** медијских објава (штампани **702**, електронски / ТВ и радио **139**, интернет **2.901**).

- Број пратилаца на друштвеним мрежама је значајно порастао током 2024. године. На Инстаграму, број пратилаца КЦБ профила у децембру 2024. износио је **21.300** (у децембру 2023. године, профил је имао 15.600 пратилаца), а Фејсбук профила **19.800** (1.000 пратилаца више у на односу децембар 2023. године). Инстаграм је стигао до броја **239.200** када је реч о укупној публици, уз више од 1 100.000 прегледа садржаја на профилу, док на Фејсбуку укупна публика досеже до више од **241.400** корисника.
- 60. Октобарски салон, који је трајао од 20. октобра до 1. децембра 2024. године, имао је запажено место у медијима и на друштвеним мрежама, уз велику публику која је пратила садржаје на интерактиван начин. Укупан број медијских објава износио је више од **230** (интервјуи, најаве, вести, чланци, коментари, прикази). Број досегнуте публике на Инстаграму износио је **100.800** за само шест недеља, док су на Фејсбуку разноврсни садржаји и програми Октобарског салона стигли до **79.500** корисника.
- Редакција за комуникације и дигиталне медије КЦБ је током године ажурирала и пунила садржајем два вебсајта: kcb.org.rs и oktobarskison.org.rs
- Током године је послато 40 њузлетера (КЦБ вести о програмима и догађајима), на листу од око 3.000 корисника.

БЕОГРАДСКИ ИЗЛОГ

Драгана Русалић, уредница дизајн програма БИ

Протеклу 2024. је обележио још један велики искорак у поређењу са уобичајеним активностима Београдског излога: након успешно поднетог предлога пројекта *Визуелно документовање и публикација дигиталне мапе фасадних рељефа на приватним објектима у Земуну*, кроз Конкурс Министарства културе РС у 2023/4.г су добијена програмска средства за реализацију пројекта из области заштите и презентације културног наслеђа.

Предлог овог пројекта је произишао из дугогодишње успешне сарадње коју Београдски излог има са ауторима пројекта, арх. Марином Докмановић (1958-2024) и Предрагом Пантелићем.

Овај пројекат, који је био изазован у техничком и организационом погледу, а затим и додатно закомпликован смрћу једног од аутора, представља наставак претходно реализованог пројекта документовања фасадних рељефа у Београду којим се предвиђа допуна већ постојеће **јединствене** дигиталне базе која представља солидну основу за даља како стручна тако и лаичка истраживања из ове области - захваљујући управо овом пројекту сви подаци су јавно доступни кроз сајт Културног центра Београда: <https://www.kcb.org.rs/vizuelno-dokumentovanje-i-publikacija-digitalne-mape-fasadnih-reljefa-na-privatnim-objektima-u-beogradu/>

Важан део пројекта представља и кратак промотивни филм у чију реализацију је уложен додатан напор аутора и који сматрамо изузетно потентним начином да широј јавности презентујемо пројекат: искористили смо погодност да у биоскопу КЦБ -а – Дворани Културног центра - пред сваку филмску пројекцију емитујемо овај промотивни филм. Прошлог пута је око 5.000 биоскопских гледалаца било у могућности да се на овај начин упозна са садржајем и резултатима до којих смо дошли радом на пројекту. Сличан, или чак већи број гледалаца очекујемо и овог пута.

Представљање овог пројекта је реализовано и кроз поставку излога Беоизлога окренутог ка прометном сегменту Кнез Михаилове улице: кратак текстуални опис пројекта допуњен је поставком употребних

сувенирских елемената који су за основу користили мотиве рељефа документованих кроз пројекат у Земуну. Током 2024. смо сарадњом са ауторима Иваном Калином Митровић и Иваном Мијалковићем реализовали две мини сувенирске колекције кроз које су аплицирани оригинални ауторски мотиви Београда. Резултат ових сарадњи је освежена и оригинална понуда сувенирских предмета намењених како посетиоцима и туристима који посећују Град, тако и нашим суграђанима.

Такође, са ауторком Татјаном Кубуровић смо реализовали мини серију наменски дизајнираних туника са ауторским широко препознатљивим, а опет аутентичним београдским мотивима.

Током 2024.г смо наставили активности које се, између осталог, огледају и кроз сарадњу са тзв „малим“ и аутентичним ауторским брендовима као што су *DTZR*, *BRT Belgrade*, *Design 100*, *Студио Марушка*, *Little Souvenir Shop*, *Обра Обра студио*, *Terra*,... који за потребе Београдског излога дизајнирају и у ограниченим серијама производе сувенирски асортиман са инкорпорираним београдским мотивима. Овакав вид сарадње нам омогућава да кроз редукцију продукционих трошкова будемо присутни са атрактивним и оригиналним произвођима који се уклапају и допуњавају са асортиманом из наших ауторских продукција. Током највећег дела 2024. се, кроз сарадњу са аутором илустратором Марком Прокићем, реализују припремне фазе које би требало да резултирају новом сувенирском колекцијом у 2025.

Реализација ових ауторских колекција подразумева афирмативан приступ промовисању аутентичних дизајнерских решења кроз ексклузивну сарадњу са појединачним илустраторима, дизајнерима и уметницима, док је на другој страни у фокусу сарадња са домаћим компанијама и малим производним погонима, посвећеним производњи мањих серија текстилних, дрвених и керамичких артикала.

Коначно, током претходне 2024.г је дневно, а у зависности од периода године, реализовано просечно 80 финансијских трансакција. Број потенцијалних купаца који уђу у продајни простор БИ је већи од броја ових реализованих трансакција у просеку за 7 до 10 пута.

Приликом анализе пословања, управо овај податак представља важну основу за могуће даље унапређење резултата Београдског излога.

Извештај приредила Зорана Таковић Миннити, помоћница директора за програме у сарадњи са уредницима програма